

Nejprodávanější
daňové zákony v ČR

Daňové zákony

Úplná znění
platná k 1. 7.

Hana Marková
2017

- zákon o daních z příjmů + komentář
- zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
- zákon o dani z nemovitých věcí
- zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí
- zákon o dani silniční
- zákon o DPH + komentář
- zákon o spotřebních daních a „energetické“ daně
- zákon o dani z hazardních her + komentář
- daňový řád

- včetně všech novel a čísel zákonů k 1. 7. 2017
- s komentáři spoluautorů zákonů

včetně
daňového
balíčku

Doporučená cena
99 Kč

 GRADA®

Za odborné podpory:

Rödl & Partner

Daňové zákony 2017

Úplná znění platná

k 1. 7. 2017

Hana Marková

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Obsah

Úvod	4
Hlavní změny zákona o daních z příjmů	6
Zákon o daních z příjmů	8
Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	92
Zákon o dani z nemovitých věcí	101
Zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí	110
Zákon o dani silniční	117
Hlavní změny zákona o dani z přidané hodnoty	121
Zákon o dani z přidané hodnoty	123
Zákon o spotřebních daních	175
Vybraná ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů	234
Nová daň z hazardních her	246
Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her	247
Zákon daňový řád	249

Úvod

Na počátku roku 1999 nabídlo nakladatelství GRADA Publishing poprvé soubor daňových zákonů ve znění platném pro rok 1999 se stručnými komentáři. Tak vznikla tradice, která zůstává – díky zájmu čtenářů – zachována i pro rok 2017.

Do textu daňových zákonů k 1. 7. 2017 jsou zpracovány změny vyplývající ze zákonů, jejichž účinnost je stanovena k 1. 1. 2017 (event. později). V předkládaném souboru jsou soustředěny úplné texty daňových zákonů s tím, že jsou odlišným typem písma zdůrazněny novelizace přijaté a publikované ve Sbírce zákonů, jejichž účinnost je stanovena od 1. 1. 2017 – změna je vyznačena **tučným písmem**. Novelizace stanovené k 1. 7. 2017 jsou vyznačeny **tučným podtrženým písmem**. Uživatelé souboru DZ nechceme zatěžovat maximem textu, jehož účinnost je časově vzdálená a kdy se ukazuje, že není vyloučeno, že se některá ustanovení mohou do doby účinnosti ještě změnit. Z uvedeného důvodu pouze v přehledu novelizací, zařazeného u každého zákona, jsou uvedeny všechny zákony, které mají stávající text měnit, a u těch, které mají účinnost pozdější, je číslo zákona podtrženo.

V následujícím přehledu jsou připomenuty novely daňových zákonů přijaté od počátku roku 2016 s tím, že u některých zákonů je ještě doplněn odkaz na úvodní komentář nejpodstatnějších změn před textem příslušného zákona. Naši zásadou je zařazovat do souboru DZ jen texty, které již byly publikovány ve Sbírce zákonů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, prošel od začátku roku 2016 do poloviny roku 2017 deseti novelizacemi.

Nejprve byl přijat zákon č. 47/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon přinesl změny v osvobození příjmů (v § 4 odst. 1 písm. m)) odměn vojáků.

Další změny zákona se objevily v zákoně č. 105/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní a zrušuje se zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních útech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní. Tento zákon ruší § 38fa (platební zprostředkovatel) a upravuje § 38j odst. 2 ohledně daňových nerezidentů.

Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb, umožňuje osvobození cen z úctenkové loterie (§ 4 odst. 1 a § 19 odst. 1). Dalším prvkem, který se doplňuje do zákona, je sleva na dani pro oblast evidence tržeb (§ 35ba, § 35bc).

Zákon č. 125/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, přinesl několik změn v odkazech na evropské předpisy a několik úprav – např. § 10, § 19 či § 22 a § 23. Dále se např. v § 24 odst. 2 písm. zr) mění možnost uplatnit náklady na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb u vymezovaných poplatníků z 1 % na 1,5 %. Změny se týkají dále § 34b, § 35c či § 36, z nichž je třeba vyzdvihnout zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a třetí dítě. Řada změn obsažených v tomto zákoně se již použije na celé zdaňovací období roku 2016, i když účinnost zákona nastala dnem 1. 5. 2016.

Zákon č. 148/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se týká znění § 17b, jehož změny se dají uplatnit už pro zdaňovací období 2015 a 2016, i když je účinnost zákona od 1. 6. 2016.

V souvislosti s přijetím nového zákona o hazardních hrách i dani z hazardních her došlo k přijetí zákona č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her, který přinesl změnu § 10, pokud jde o zdaňování výher jako ostatních příjmů. Navazující změny např. § 20, 22, 24, 36 či 38 jsou reakcí na změny ve zdaňování příjmů v souvisejících ustanoveních zákona.

Pod č. 271/2016 Sb. se ve Sbírce zákonů nachází náleží Ústavního soudu (sp. zn. Pl. ÚS 18/15) ve věci návrhu na zrušení § 4 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Ústavní soud vyhověl návrhu předkladatelů a zrušil § 4 odst. 3, týkající se zdanění příjmů z pravidelných důchodů, ke kterému docházelo při překročení stanovené hranice příjmů.

Zákon č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku, doplnil do zákona o daních z příjmů další paragrafy 38x, 38y, 38z, 38za, 38zb, 38zc, 38zd, 38ze, které řeší daňové souvislosti spojené s povinností prokázat původ nabytého majetku. Zákon vstoupil v účinnost 1. 12. 2016.

Zákon č. 454/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, přináší drobné změny v § 4, 10 a 36.

Zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, přináší řadu změn, které se týkají jak daně z příjmů fyzických osob (změny § 4, 6, 7, 9, 10), tak změny ve zdanění příjmů právnických osob (§ 19, 19b, 20) společných ustanovení – změny § 21d, 23, 24, 25, 28, 29 – dále např. doplnění § 30c a ke změnám došlo v oblasti daňového zvýhodnění na vyživované děti (§ 35c) i v řadě dalších ustanovení týkajících např. doplnění § 38nd upravujícího závazné posouzení u stálé provozovny. Podobnější výklad změn provedených tímto zákonem je zařazen v úvodním komentáři před textem zákona.

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, byl novelizován zákonem č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona, přinesl do textu nahrazení termínu celní dluh termínem clo v § 8b.

Dalším zákonem měnícím text byl zákon č. 258/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o spotřebitelském úvěru, který přinesl změny do § 5a.

Stejně tak zákon č. 304/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, znamenal úpravu textu v § 6, který definuje rezervu v pojišťovnictví.

Zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, přináší několik změn, které se týkají i zákona o rezervách pro zjištění základu daně, a sice jde o doplnění textu v § 1, 2 a 7.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, nebyl novelizován.

Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, které upravilo oblast úplatných převodů nemovitých věcí, bylo v roce 2016 novelizováno zákonem č. 254/2016 Sb., kterým se mění zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí. Změna znamená jednoznačné vymezení poplatníka (§ 1), kterým je nyní nabyvatel. Další změny zákona spočívají např. v podrobnějším vymezení některých pojmů, úpravy osvobození od daně, správy daně (např. doplnění odst. 2 v § 2 i § 3) či úpravy textu nezbytné v návaznosti na výše uvedené změny zákona (v § 13 či 14 se doplňují ustanovení o postupu v případě směny nemovitých věcí či v § 36 se zpřesňuje otázka nutnosti předložení znaleckého posudku apod.). V roce 2017 zákon novelizován zatím nebyl.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů nebyl novelizován v roce 2016, ale stalo se tak zákonem č. 63/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon přinesl drobnou úpravu § 2, 3 a 6 s tím, že jde spíše o terminologické upřesnění textu zákona.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, byl během roku 2016 novelizován pětikrát a v roce 2017 již třikrát. Novelou, navazující na zákon o evidenci tržeb, je zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb. Jedná se zejména o nové znění § 101a, úprava § 101d a § 102, upravena je také příloha zákona č. 2.

Zákonem č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her, se mění text § 51 a § 60.

Zákonem č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona, byla do textu vložena řada změn – některé jsou terminologické, některé znamenají změnu textu či doplnění textu zákona (§ 12, § 23, § 24, § 33a, § 38, § 44, § 66, § 68 apod.). Nově byly vloženy § 101j a § 101k, upravující situaci v promíjení či neukládání pokut za nepodané kontrolní hlášení. Doplněn byl i text § 110f.

Zákon č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, znamená změnu § 34 a § 101a.

Zákon č. 33/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, se týká přílohy č. 3 zákona – zdanění novin a časopisů. Pod č. 34/2017 Sb., bylo publikováno usnesení Poslanecké sněmovny, která přehlasovala veto prezidenta republiky.

Změna textu zákona je spojena také s **Nálezem Ústavního soudu** publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 40/2017, který se zabývá návrhem na zrušení některých ustanovení zákona č. 235/2004 Sb.,

Zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, přináší řadu změn, které se týkají i zákona o dani z přidané hodnoty. Mění se např. § 4, 10, 13, doplňuje se § 20a, mění se § 24, 24a, 42, 57, 66, 69, 74 či 75, vkládá se § 80a či § 92ea a mění se řada dalších ustanovení. Podrobnější výklad změn je zařazen před textem zákona.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, byl novelizován v roce 2016 nejprve zákonem č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her, který znamenal zrušení § 113 a § 135zj.

Následně byla zákonem č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona, do textu zákona zapracována ustanovení související se změnou terminologie v celním zákoně a text byl upřesněn. Drobnými změnami bylo dotčeno více než 20 paragrafů a např. § 34 byl zrušen.

Zákon č. 453/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, přináší změnu § 57. Zákon obsahuje znění tohoto paragrafu účinné v různých termínech.

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, přinesl i změny zákona o spotřebních daních. Ruší se část čtvrtá zákona a vypouští se mimo jiné termín lihovina.

Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, zavádí přestupky na úseku správy spotřebních daní. Nejprve jsou to přestupky na úseku spotřebních daní jako celku (§ 135–135e). Samostatně jsou upraveny přestupky na úseku správy daně z minerálních olejů (§ 135f–135i), přestupky na úseku správy daně z lihu (§ 135j–135k), přestupky na úseku správy daně z tabákových výrobků (§ 135l–135u), přestupky na úseku značkování a barvení minerálních olejů (§ 135v–135zc). Přestupky na úseku sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji či nakládání se surovým tabákem (§ 135zd či § 135ze) jsou upraveny také samostatně. Stejně tak samostatně je upravena problematika propadnutí a zabránění neznačených tabákových výrobků (§ 135zf–135zh) či otázka věcné příslušnosti k řízení o přestupcích (§ 135zl).

Do souboru daňových zákonů byly v roce 2008 zařazeny texty upravující daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny – nejčastěji označované jako **energetické daně** (někdy označované jako daně **ekologické**). Tyto daně jsou upraveny v rámci zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, který byl novelizován zákonem č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Změna textu, týkající se všech tří daní, které zákon upravuje, spočívá ve změně § 17 odst. 5 – kdy se slova „označen uznávanou elektronickou značkou“ nahrazují slovy „zapečetěn uznávanou elektronickou pečetí“.

Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, doplňuje zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů v části věnované jednotlivým daním. Doplňují se § 11 a 15, § 27–28 v části čtyřicáté páté, § 11 a 15, § 26–27 v části čtyřicáté šesté a § 11 a 15, § 27 a 28 v části čtyřicáté sedmé. Ve všech případech jde o vymezení toho, kdo se dopouští přestupku a kdo je příslušný k řízení o přestupcích.

Soubor daňových zákonů pro rok 2017 má nově zařazen zákon upravující nově zavedenou **daň z hazardních her**. Zákon č. 187/2016 Sb. již byl krátce po přijetí drobně novelizován zákonem č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (mění se text § 9 ohledně elektronického podpisu).

Od 1. 1. 2011 je daňové řízení komplexně upraveno zákonem č. 280/2009 Sb., **daňový řád**, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl pozměněn zákonem č. 298/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, kterým se změnil text např. § 71, 102 ohledně způsobu podepisování elektronickou cestou.

Zákonem č. 368/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se nahrazuje v § 53 označení Ministerstvo financí přesnějším Finanční analytický úřad.

Zákon č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, přináší několik změn, které se týkají i daňového řádu. Dochází k úpravám textu např. § 33, doplňuje se § 52, upravují se dále např. § 56, 71, 72, 156, 157, 166 či § 238, 243, 247 či 254a.

Nakladatelství GRADA Publishing, a.s a autoři, kteří se podíleli na uvodných komentářích, věří, že předkládaný soubor zákonů bude dobře sloužit všem uživatelům. I když snahou všech zúčastněných na této publikaci bylo maximální úsilí o přesnost textu, považujeme za důležité upozornit, že právně závazný je pouze text publikovaný ve Sbírce zákonů.

Na zpracování se autorsky podíleli: prof. JUDr. Hana Marková, CSc. (sestavení, úvod), JUDr. Monika Novotná, (autorka komentáře k zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů), JUDr. Svatopluk Galočík a Ing. Oto Paikert (komentář k zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty) a doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D. (komentář k zákonu č. 187/2016 b., o dani z hazardních her).

Hlavní změny zákona o daních z příjmů

Zákona o daních z příjmů se opakovaně novelizace nevyhnula ani v roce 2016 a v začátku roku 2017. Často kritizovaným důsledkem neřízené novelizace je nepřehlednost, obtížná interpretace a aplikace zákonných ustanovení. Můžeme tedy jen přivítat iniciativu Ministerstva financí, které připravuje zcela nový zákon o daních z příjmů s cílem připravit pro další dlouhé období stabilní právní normu, do které by politické reprezentace následně mohly zasahovat v zásadě změnou daňové sazby, pozastavením účinnosti některých daňových výhod apod. Struktura celého předpisu by však již neměla podléhat častým změnám, které praxi poplatníků jen komplikují.

Změny účinné pro zdaňovací období roku 2016

Některé z novel zákona o daních z příjmů nabýly účinnosti již v roce 2016 a mohou být tedy aplikovány již pro rok 2016.

Za významný považujeme především náleží pléna Ústavního soudu Pl. ÚS 18/15. Plénum Ústavního soudu vyhovělo návrhu skupiny 17 senátorů Senátu Parlamentu ČR a zrušilo ustanovení § 4 odst. 3 zákona o daních z příjmů. Zmíněné ustanovení podrobovalo zdanění příjem plynoucí z důchodu bez nároku na osvobození v případě, že příjemce důchodu dosáhl současně příjem ze závislé činnosti, podnikání nebo příjem v kategorii tzv. ostatních příjmů v součtu přesahující 840 000 Kč. Ústavní soud dospěl k závěru, že daně ustanovení je diskriminační pro danou skupinu důchodců. Ústavní soud v této souvislosti připomněl, že princip rovnosti ve vztahu k daňovému zákonodárství vyžaduje, aby daňový zákon zatěžoval poplatníky rovnoměrně, a princip tzv. horizontální spravedlnosti, podle kterého poplatníci, kteří mají relativně stejně vysokou platební schopnost, by měli platit stejnou daň a nemělo by přitom být rozlišováno, jaký zdroj (původ příjmů) se daní. Nález byl vyhlášen ve sbírce zákonů pod č. 271/2016 Sb.

Zákon č. 47/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, upravil s účinností k 1. 7. 2016 definici plnění příslušníkům ozbrojených sil osvobozeného od daně z příjmů dle § 4 odst. 1 písm. m). Podle novelizovaného znění jsou od daně osvobozena plnění poskytovaná ozbrojenými silami žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě, vojákům v záloze povoláním k výkonu vojenské činné služby s výjimkou služného a zvláštního příplatku podle zvláštních právních předpisů.

Zákon č. 125/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, sice jako celek nabývá účinnosti až pro zdaňovací období roku 2017, jeho ustanovení však mohou být aplikována již v roce 2016. Prvním z nich je změna ustanovení § 10 odst. 1, podle níž se za tzv. ostatní příjmy považují též příjmy z provozu výroby elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělována Energetickým regulačním úřadem. Za příjem ze zdrojů na území ČR může být považován podle novelizovaného znění § 22 odst. 1 písm. g) bod 3. též část zisku po zdanění vyplácená jinému poplatníkovi, než je člen obchodní korporace. Tato změna se promítla i do ustanovení § 36 odst. 2 písm. d), podle něhož se srážková daň v sazbě 15 % vztahuje též na podíl na zisku vyplácený jinému poplatníkovi, než je člen obchodní korporace.

Pro rok 2016 se povinně použije novelizované ustanovení § 24 odst. 2 písm. zr), které zvýšilo možnost daňově uplatnit výdaje na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb veřejně prospěšných poplatníků do výše 1,5 % úhrnu vyměřovacích základů pro zaměstnance na pojistné na sociální zabezpečení za daně zdaňovací období.

Daňově uznatelnými výdaji vynaloženými na výzkum a vývoj ve smyslu § 34b odst. 2 písm. b) jsou nově i výdaje na služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které spočívají v ověření nebo prokázání toho, že výsledek výzkumu a vývoje splňuje požadavky stanovené právními předpisy, pokud výdaje na ověření nebo prokázání nebyly zahrnuty do odpočtu u jiného poplatníka.

Daňové zvýhodnění na druhé dítě dle § 35c odst. 1 se zvyšuje na 17 004 Kč ročně a na třetí a každé další dítě na 20 604 Kč ročně.

Zákon č. 148/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, již pro zdaňovací období roku 2016 (a dokonce též roku 2015) rozšířil definici základního investičního fondu podle § 17b odst. 1 písm. b) na všechny podílové fondy podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy (nejen tzv. otevřené dle předchozí dílky).

Zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb, doplnil osvobození od daně z příjmů o cenu z úctenkové loterie podle zákona upravujícího evidenci tržeb [§ 4 odst. 1 písm. f) bod 4. a § 19 odst. 1 písm. zq)]. Ustanovení § 35ba odst. 1 upravující výčet slev na dani pro poplatníky daně z příjmů

fyzických osob bylo doplněno o slevu na evidenci tržeb. Sleva na evidenci tržeb je ustanovením nového § 35bc stanovena na 5 000 Kč s tím, že sleva na dani činí nejvýše částku ve výši kladného rozdílu 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti a základní slevy na poplatníka. Poplatník, který bude mít základ daně ze samostatné činnosti 165 600 Kč nebo vyšší, tak slevu na evidenci tržeb nebude moci uplatnit. Plnou slevu si budou moci uplatnit jen poplatníci se základem daně ze samostatné činnosti do 132 267 Kč. Slevu na evidenci tržeb si může poplatník uplatnit jen jednou, a to ve zdaňovacím období, ve kterém poprvé zaevidoval tržbu, kterou má podle zákona o evidenci tržeb povinnost evidovat.

Novelu zákona o daních z příjmů přinesl též **zákon č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku**. Tento zákon zakomponoval do zákona o daních z příjmů nová ustanovení § 38x až § 38ze. Tato ustanovení umožňují správci daně, aby vyzval poplatníka k prokázání vzniku a původu příjmů a dalších skutečností souvisejících s nárůstem jeho jmění, spotřebou nebo jiným vydáním v případě, že má důvodné pochybnosti, zda příjmy poplatníka oznámené nebo tvrzené správci daně odpovídají nárůstu jeho jmění, spotřebě nebo jinému vydání, a nejsou mu známy skutečnosti, které by nárůst jmění, spotřebu nebo jiné vydání ozeřjmovaly, a o předběžném posouzení dojde k závěru, že rozdíl mezi těmito příjmy a nárůstem jmění, spotřebou nebo jiným vydáním poplatníka přesahuje 5 000 000 Kč. Poněkud problematické se jeví ustanovení § 38x odst. 5, podle něhož správce daně nevyzývá poplatníka k prokázání skutečnosti, o nichž je správce daně známo, že nastaly v období, u kterého již uplynula lhůta pro stanovení daně. Není totiž zřejmé, z jakých podkladů by se správce daně měl dozvědět, že pochybné skutečnosti nastaly v takovém období. Pokud poplatník neprokáže zdroj příjmů ani na základě výzvy správce daně a daň nelze stanovit z dostupných důkazů, přistoupí správce daně ke stanovení daně podle pomůcek tzv. zvláštním způsobem, pokud má za to, že výsledná daň přesáhne 2 000 000 Kč. Správce daně při stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem určí základ daně pomocí odhadu výše příjmů, kterých by poplatník musel dosáhnout, aby to odpovídalo nárůstu jeho jmění, spotřebě nebo jinému vydání. Poplatníkovi vzniká povinnost uhradit penále z částky daně stanovené podle pomůcek zvláštním způsobem ve výši 50 %. Toto penále se zvyšuje na 100 %, pokud neposkytnutí součinnosti poplatníka závažně ztížilo nebo bránilo stanovení daně. Vedle toho může správce daně vyzvat poplatníka k podání prohlášení o majetku, pokud nedošlo k prokázání skutečností požadovaných ve výzvě k prokázání příjmů a správce daně dojde k závěru, že hodnota majetku poplatníka přesáhne 10 000 000 Kč. Pokud souhrnná hodnota majetku, který je poplatník v prohlášení o majetku povinen uvést, nepřesahuje 10 000 000 Kč, poplatník v prohlášení o majetku může uvést pouze tuto skutečnost a výslovné prohlášení, že tento údaj je pravdivý. Poplatník nemusí v prohlášení uvádět movité věci s hodnotou jednotlivě do 100 000 Kč a peněžité dluhy nepřesahující jednotlivě 100 000 Kč.

Změny účinné pro zdaňovací období roku 2017

Zákonem č. 106/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní a zrušuje se zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní, bylo zrušeno ustanovení § 38fa zákona, které upravovalo postavení platebního zprostředkovatele.

K 1. 1. 2017 nabývají účinnosti některé změny provedené **zákonem č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření**. Tento zákon v první řadě zvýšil limit plnění zaměstnavatele na penzijní nebo životní pojištění, osvobozený od daně dle § 6 odst. 9 písm. p) ze 30 000 Kč na 50 000 Kč. Dále je možné, aby si poplatník odečetl od základu daně příspěvek zaplacený na jeho penzijní nebo životní pojištění ve smyslu § 15 odst. 5 až do výše 24 000 Kč.

Změnu zákona o daních z příjmů přinesl též **zákon č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her**. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. f) bod 3. zpřesnilo osvobození od daně u příjmu v podobě ceny z veřejné nebo reklamní soutěže nebo veřejného slosování. Výhry z hazardních her byly zahrnuty do tzv. ostatních příjmů podle § 10 odst. 1 písm. h) a výhry z reklamních soutěží a slosování do ostatních příjmů podle § 10 odst. 1 písm. ch). Jedná se o terminologickou změnu, dříve byly oba typy výher zahrnuty pod § 10 odst. 1 písm. h). Osvobození od daně se podle § 10 odst. 3 písm. b) vztahuje na výhry z tomboly s herní jistinou do 100 000 Kč podle zákona upravujícího hazardní hry, hazardní hry provozované na základě ohlášení podle zákona upravujícího hazardní

hry, nebylo-li její provozování obecním úřadem zakázáno, hazardní hry provozované na základě základního povolení podle zákona upravujícího hazardní hry, a hazardní hry provozované na základě právních předpisů obdobných zákonu upravujícímu hazardní hry vydaných v členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor. Limit charitativních plnění, která je možné odečíst od základu daně podle § 20 odst. 8, nadále není navyšován o bezúplatná plnění, která odpovídají uplatněným slevám na dílčím odvodu z loterií a jiných podobných her. Ustanovení o zvláštní sazbě daně ve výši 15 % se uplatní podle § 36 odst. 2 písm. k) též u výher z reklamních soutěží a reklamních slosování, nepůjde-li o osvobozené plnění.

Dle očekávání nabyla poslední novela zákona o daních z příjmů č. 170/2017 Sb. účinnosti dne 1. 7. 2017 a některá její ustanovení budou aplikována již pro zdaňovací období roku 2017. Prvním z nich je novelizované ustanovení § 4 odst. 1 písm. s) bod 4, které může být použito již v letošním zdaňovacím období – jedná se o případ, kdy se osvobození podílů v obchodní korporaci, vlastněného poplatníkem déle než 5 let, nevztahuje na příjem z úplatného převodu odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena korporace nepeněžitým plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace – doplněním slova nepeněžitý se tak osvobození bude nově vztahovat na případy, kdy ke zvýšení nabývací ceny došlo peněžitým plněním poplatníka ve prospěch vlastního kapitálu korporace. Skutečnost, že již pro rok 2017 je možné využít osvobození od daně z příjmů právnických osob pro příjmy České republiky z operací řízení likvidity státní pokladny a řízení státního dluhu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla, řadové poplatníky zřejmě příliš neovlivní.

Podle § 19 odst. 1 písm. zi) se nebude již pro rok 2017 vztahovat osvobození od daně na příjmy z podílu na zisku plynoucí mateřské společnosti od dceřiné společnosti v případě, že dceřiná společnost má možnost o vyplacené podíly na zisku snížit základ daně.

Již pro rok 2017 se může použít novelizované ustanovení o finančním leasingu ve smyslu § 21d, a to pro ten finanční leasing, u něhož došlo k předání předmětu finančního leasingu uživateli po nabytí účinnosti zákona. Ustanovení o finančním leasingu ve vztahuje výlučně na leasing hmotného majetku. Finanční leasing se pro účely daně z příjmů považuje za nájem, pokud je ukončen před uplynutím minimální doby stanovené § 21d odst. 2 (tj. pokud i přes předčasné ukončení smlouvy bude zachována minimální doba finančního leasingu, bude se i nadále pro daňové účely jednat o finanční leasing), nebo pokud nedojde k převodu vlastnického práva na uživatele (lhostejno, zda po uplynutí nebo před uplynutím sjednané doby leasingu). Do ustanovení § 21d byl doplněn nový odst. 6, který vylučuje, aby byl za finanční leasing považován leasing hmotného majetku vyloučeného z odepisování a leasing nehmotného majetku.

Ustanovení § 23 odst. 2 písm. b) postavilo pro účely stanovení základu daně z příjmů poplatníky, kteří nevedou účetnictví, na roven s poplatníky, kteří vedou tzv. jednoduché účetnictví – u obou se základ daně stanoví jako rozdíl mezi příjmy a výdaji.

Nově bude postupovat poplatník, který získal peněžitý dar (s výjimkou daru osvobozeného od daně nebo daru, který není předmětem daně) účelově poskytnutý na pořízení hmotného majetku nebo na technické zhodnocení. O hodnotu takového daru bude moci v souladu s § 23 odst. 3 písm. c) bod 9. poplatník snížit základ daně za předpokladu, že poplatník tento příjem zahrnul do základu daně.

Pro rok 2017 se zpřesňuje uplatnění daňově účinných výdajů podle § 24 odst. 2 písm. zr). Daňovými výdaji tak jsou výdaje na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb u veřejně prospěšného poplatníka nebo sociálního fondu u poplatníka, který je veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí, do procentuální výše úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zdaňovací období, v jakém lze mzdu zaměstnance uplatnit jako výdaj související s dosažením, zajištěním a udržením zdanitelných příjmů, která je shodná s procentuální výší základního přídělu, kterým je tvořen fond kulturních a sociálních potřeb, fondu účelově určených prostředků u poplatníka, který je veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí, fondu provozních prostředků u poplatníka, který je veřejnou vysokou školou, stipendijního fondu u poplatníka, který

je vysokou školou, a fondů k zabezpečení působnosti České kanceláře pojistitelů vymezené zákonem upravujícím pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, s výjimkou výdajů na tvorbu fondu zábrany škod.

Poplatník, který před nabytím účinnosti novely uplatňoval výdaje na zřízení práva stavby podle § 24 odst. 2 písm. zx) v dosavadním znění, které bylo novelou zrušeno, je povinen od účinnosti novely zahájit odepisování práva stavby v souladu s novelou ze vstupní ceny snížené o částky, které byly před účinností novely uplatněny jako daňově účinné výdaje, a to po zbývající dobu trvání práva stavby.

Ustanovení § 24 odst. 2 písm. w) umožňuje jako daňově účinný výdaj uplatnit (s účinností pro zdaňovací období započaté po účinnosti novely) na nabývací cenu akcie nebo kmenového listu, které nejsou podle právních předpisů upravujících účetnictví oceňovány reálnou hodnotou, a nabývací cenu podílu na společnosti s ručením omezeným nebo na komanditní společnosti anebo na družstvu, a to jen do výše příjmů z prodeje této akcie, tohoto kmenového listu nebo tohoto podílu. Nově, a s účinností již pro zdaňovací období roku 2017, se toto omezení nepoužije u cenného papíru, který není podle právních předpisů upravujících účetnictví oceňován reálnou hodnotou pouze z toho důvodu, že poplatník daně z příjmů právnických osob je mikro účetní jednotkou podle právních předpisů upravujících účetnictví.

Podle novelizovaného ustanovení § 28 odst. 1 písm. d) může být již v letošním roce odepisovatelem hmotného majetku příspěvková organizace územního samosprávného celku nebo dobrovolného svazku obcí, pokud jde o hmotný majetek předaný zřizovatelem k hospodaření; tento subjekt také pokračuje v odepisování původním odepisovatelem podle § 30 odst. 10 písm. n). U hmotného majetku, který byl příspěvkové organizaci zřízené územním samosprávným celkem nebo dobrovolným svazkem obcí předán k hospodaření před 1. lednem 2017, pokračuje příspěvkový organizace při zachování způsobu odepisování v odepisování započatém poplatníkem, který je vlastníkem tohoto majetku, ze vstupní ceny, ze které odepisoval původní poplatník. Obdobně se postupuje o hmotného majetku vloženého členskou obcí do dobrovolného svazku obcí.

Pro technické zhodnocení hmotného majetku dokončené a uvedené do stavu způsobilého obvyklému užívání po dni nabytí účinnosti novely, se použije novelizované ustanovení § 28 odst. 7. Jedná se o možnost odepisování technického zhodnocení poplatníkem, který není nájemcem ani uživatelem leasingu, a kterému byl přenechán k užívání hmotný majetek – může se tak jednat např. o podnájemce hmotného majetku, který technické zhodnocení uhradil.

Novela ustanovení § 35c odst. 1 zvyšuje daňové zvýhodnění na vyživované dítě, a to na druhé na částku 19 404 Kč a třetí a každé další na částku 24 204 Kč ročně. Při zúčtování mzdy a výpočtu zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za kalendářní měsíce roku 2017 před nabytím účinnosti novely se postupuje podle dosavadního znění.

Novela zrušila ustanovení § 35ca, které vylučovalo aplikaci daňového zvýhodnění na vyživované děti v případě, že poplatník zákonně možnosti a daňově účinné výdaje uplatnil v paušální procentní sazbě podle § 7 odst. 7 nebo 9 odst. 4. Toto zrušení může poplatník aplikovat již pro zdaňovací období roku 2017, ovšem za podmínky, že paušální výdaje pro toto zdaňovací období uplatní ve snížené výši dle novelizovaného znění (tj. z příjmů do 1 mil. Kč).

Závěr

Z našeho přehledu by se mohlo zdát, že novelizace zákona o daních z příjmů jsou trvalým a nikdy nekončícím procesem. Opět došlo k tomu, že do konce roku 2016 nebyly přijaty všechny změny účinné pro zdaňovací období roku 2017 a tzv. daňový balíček nabytí účinnosti až v průběhu roku 2017. Poplatníci tento stav zcela pochopitelně mohou vnímat jako stav právní nejistoty. Věřme tedy, že se podaří dokončit legislativní práce Ministerstva financí nad přípravou nového zákona o daních z příjmů v relativně krátké době a my budeme moci komentovat moderní a přehledný daňový zákon.

JUDr. Monika Novotná

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,

ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., nálezu ÚS č. 145/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., RS/04 2008, RS/06 2008, zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 119/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb. (ustanovení účinná od 1. 1. 2012, 1. 1. 2013 a 1. 1. 2014), zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., **zákon č. 377/2015 Sb.***, zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., **zákon č. 188/2016 Sb.**, nálezu Ústavního soudu č. 271/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., **zákon č. 454/2016 Sb. a zákon č. 170/2017 Sb.**

*Ustanovení účinná od 1. 1. 2018 nejsou z důvodu přehlednosti zapracována.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹³⁷⁾ a upravuje

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob.

ČÁST PRVNÍ DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

§ 2

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

(1) Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty.

(2) Poplatníci jsou daňovými rezidenty České republiky, pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti České republiky mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

(3) Poplatníci jsou daňovými nerezidenty, pokud nejsou uvedeni v odstavci 2 nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy. Daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky (§ 22). Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují za účelem studia nebo léčení, jsou daňovými nerezidenty a mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují.

(4) Poplatníky obvykle se zdržujícími na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích; do doby 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu. Bydlištěm na území České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat.

§ 3

Předmět daně z příjmů fyzických osob

- Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou
  - příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
  - příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
  - příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
  - příjmy z nájmu (§ 9),
  - ostatní příjmy (§ 10).
- Příjem ve smyslu odstavce 1 se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou.
- Nepeněžní příjem se pro účely daně z příjmů fyzických osob oceňuje
  - podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku,
  - jako pětinašobek hodnoty ročního plnění, pokud příjem spočívá v jiném majetkovém prospěchu, jehož obsahem je opakující se **nebo trvající** plnění na dobu
    - neurčitou,
    - života člověka nebo
    - delší než 5 let.
- Předmětem daně nejsou
  - příjmy získané
    - nabytím akcií nebo podílových listů podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby,
    - vydáním podle právních předpisů upravujících restituci majetku,
  - úvěry nebo zápůjčky s výjimkou
    - příjmu, který větitel nabyl z vrácené zápůjčky nebo úvěru úplatným postoupením pohledávky vzniklé na základě této zápůjčky nebo úvěru, a to ve výši rovnající se rozdílu mezi příjmem plynoucím z vrácení zápůjčky nebo úvěru a cenou, za kterou byla pohledávka postoupena,
    - příjmu plynoucího poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, z eskontního úvěru ze směnky, kterou je hrazena pohledávka,
  - příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů,
  - příjem plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je Česká republika povinna uhradit, nebo z titulu urovnání záležitosti před Evropským

- soudem pro lidská práva na základě smíru nebo jednostranného prohlášení vlády ve výši, kterou se Česká republika zavázala uhradit,^(c)
- e) příjem plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 2, který vypomáhá s domácími pracemi v zahraničí, nebo poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 3, který vypomáhá s domácími pracemi v České republice, a to za stravu a ubytování, jde-li o příjem k uspokojování základních sociálních, kulturních nebo vzdělávacích potřeb (au-pair),
- f) příjmy získané převodem majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele, pokud osoba blízká v činnosti zemědělského podnikatele pokračuje alespoň do konce třetího zdaňovacího období následujícího po ukončení provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele převádějího tento majetek s výjimkou nepokračování v činnosti z důvodu smrti; při porušení této podmínky jsou tyto příjmy předmětem daně ve zdaňovacím období, kdy k převodu tohoto majetku došlo a má se za to, že poplatník není v prodlení, pokud podá daňové přiznání nebo dodatečně daňové přiznání a zaplatí daň nejpozději do dne, kdy je povinen podat daňové přiznání k dani za zdaňovací období, ve kterém nesplnil tuto podmínku,
- g) příjem z
1. vypořádání spoluvlastnictví rozdělením věci podle velikosti spoluvlastnických podílů,
  2. výměny pozemků při pozemkových úpravách podle zákona upravujícího pozemkové úpravy, s výjimkou části pozemku, který je stavbou,
- h) částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny podle zvláštních právních předpisů upravujících limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny,
- i) příjem plynoucí z titulu odškodnění přiznaného mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

§ 4

Osvobození od daně

(1) Od daně se osvobozuje

- a) příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem; příjem z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na uspokojení **vlastní** bytové potřeby; pro osvobození příjmu plynoucího manželům z jejich společného jmění postačí, aby podmínky pro jeho osvobození splnil jen jeden z manželů, pokud majetek, kterého se osvobození týká, není nebo nebyl zařazen do obchodního majetku jednoho z manželů; osvobození se nevztahuje na příjem z
1. prodeje těchto nemovitých věcí, pokud jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku,
  2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem,
  3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 2 letech od tohoto nabytí nebo po 2 letech od tohoto vyřazení z obchodního majetku,
- b) příjem z prodeje nemovitých věcí **nebo z vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem** neosvobozený podle písmene a), přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem **nebo vypořádáním spoluvlastnictví k nim** dobu 5 let; doba 5 let se zkracuje o dobu, po kterou byly tyto nemovité věci prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele v případě, že jde o prodej nemovitých věcí nabytých děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželé, **nebo o vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem nabytým děděním od takového zůstavitele** nebo o dobu, po kterou prodávající **nebo spoluvlastník** vlastnil pozemek, jenž byl předmětem výměny v rámci pozemkových úprav, v případě prodeje, **nebo vypořádání spoluvlastnictví k pozemku** nabytého výměnou od pozemkového úřadu, tato doba se za
- počítává i do doby, která běží od vyřazení vyměněného pozemku z obchodního majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z prodeje těchto nemovitých věcí, které jsou nebo v období 5 let před prodejem byly zahrnuty do obchodního majetku **nebo vypořádání spoluvlastnictví k takovým nemovitým věcem**,
1. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 5 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 5 letech od tohoto nabytí,
  2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 5 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 5 letech od takového vyřazení,
  3. prodeje práva stavby **nebo vypořádání spoluvlastnictví k právu stavby**, není-li zřízena stavba vyhovující právu stavby,
- c) příjem z prodeje hmotné movité věci s výjimkou příjmu z prodeje
1. cenného papíru,
  2. motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi jejich nabytím a prodejem dobu 1 roku,
  3. movité věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
- d) přijatá náhrada majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění; osvobození se nevztahuje na
1. náhradu za ztrátu příjmu,
  2. náhradu za škodu způsobenou na majetku, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, v době vzniku škody,
  3. náhradu za škodu způsobenou na majetku sloužícím v době vzniku škody k nájmu,
  4. plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, poplatníka,
  5. náhradu za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s nájmem,
- e) výnos z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů, stane-li se příjmem zvláštního vázaného účtu,
- f) příjem v podobě
1. ceny z veřejné soutěže a obdobné ceny plynoucí ze zahraničí, pokud je v plné výši darována příjemcem na účely uvedené v § 15 odst. 1,
  2. ocenění v oblasti kultury podle jiných právních předpisů,
  3. ceny z veřejné soutěže, z reklamní soutěže nebo z reklamního slosování, ceny ze sportovní soutěže s výjimkou ceny ze sportovní soutěže u poplatníků, u nichž je sportovní činnost podnikáním, a to v hodnotě nepřevyšující 10 000 Kč,
  4. ceny z úctenkové loterie podle zákona upravujícího evidenci tržeb,
- g) příjem v podobě
1. náhrady přijaté v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd,
  2. úplaty za prodej věci vydané v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd podle právních předpisů o restituci majetku; toto osvobození se uplatní i v případě, jestliže v době mezi nabytím a prodejem nemovité věci došlo k vypořádání mezi spoluvlastníky rozdělením věci podle velikosti jejich podílů nebo jestliže v nemovité věci vznikly jednotky; osvobození se neuplatní u věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
  3. příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
  4. úroku ze státního dluhopisu vydaného v souvislosti s rehabilitačním řízením o nápravách křivd,
- h) příjem získaný ve formě dávky nebo služby z nemocenského pojištění, důchodového pojištění podle zákona upravujícího důchodové pojištění, peněžní pomoci obětem trestné činnosti podle zákona upravujícího poskytnutí peněžní pomoci obětem trestné činnosti, sociálního zabezpečení, plnění z uplatnění nástrojů státní politiky zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření a plnění ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu; jde-li však o příjem ve formě pravidelně vypláceného důchodu nebo penze, je od daně osvobozena z úhrnu takových příjmů nejvýše částka ve výši 36násobku minimální mzdy, která je platná k 1. lednu kalendářního roku, za zdaňovací období, do níž se však nezahrnuje

výše příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,

- i) dávka pro osobu se zdravotním postižením, dávka pomoci v hmotné nouzi, sociální služba, dávka státní sociální podpory, dávka péstounské péče s výjimkou odměny péstouna, příspěvek z veřejného rozpočtu a státní dávka nebo příspěvek podle jiných právních předpisů nebo obdobné plnění poskytované ze zahraničí, příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona upravujícího sociální služby, a to do výše poskytovaného příspěvku, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou, u níž se nevyžaduje registrace podle zákona upravujícího sociální služby; jde-li však o péči o jinou osobu než osobu blízkou, je od daně měsíčně osvobozena v úhrnu maximálně částka do výše příspěvku pro osobu se IV. stupněm závislosti podle zákona upravujícího sociální služby,
- j) příjem ve formě náhrady účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním a odběrem krve a jejich složek, tkání, buněk nebo orgánů, pokud se tato náhrada poskytuje podle jiných právních předpisů,
- k) příjem v podobě
  1. stipendia ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu kraje, z prostředků vysoké školy, veřejné výzkumné instituce nebo právnické osoby, která vykonává činnost střední školy nebo vyšší odborné školy,
  2. podpory nebo příspěvku z prostředků fundace nebo spolku, **s výjimkou rodinné fundace**, pokud se nejedná o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi a jde-li o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi, příjem v podobě podpory nebo příspěvku poskytnutého výlučně ke kompenzaci zdravotního postižení nebo sociálního vyloučení,
  3. podpory nebo příspěvku z prostředků odborové organizace,
  4. nepeněžního plnění nebo sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem z fondu kulturních a sociálních potřeb nejbližším pozůstalým nebo sociální výpomoci nejbližším pozůstalým za obdobných podmínek u zaměstnavatele, u kterého se tento fond nezřizuje,
- l) příjem z
  1. penze vyplácené z penzijního připojištění se státním příspěvkem, penze z doplňkového penzijního spoření, penze z penzijního pojištění a důchod z pojištění pro případ dožití s výplatou důchodu, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití a z důchodového pojištění, u kterých není vymezeno období jejich pobírání nebo činí nejméně 10 let,
  2. invalidní penze z penzijního připojištění se státním příspěvkem na dobu určitou, invalidní penze na určenou dobu a jednorázové pojistné pro penzi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,
  3. vyplacení prostředků účastníka důchodového spoření při ukončení důchodového spoření podle zákona o ukončení důchodového spoření,
  4. jiná plnění z pojištění osob, s výjimkou jednorázových plnění, odkupného nebo odbytného a penze z penzijního pojištění a z pojištění pro případ dožití, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití, z důchodového pojištění a z doplňkového penzijního spoření, u kterých je vymezeno období jejich pobírání, a s výjimkou jiného příjmu z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy,
- m) plnění poskytovaná ozbrojenými silami žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě³⁾, vojákům v záloze povoláním k výkonu vojenské činné služby s výjimkou služného a zvláštního příplatku podle zvláštních právních předpisů^{3a)},
- n) kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,
- o) **výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾**,
- p) naturální plnění poskytované prezidentu republiky podle jiných právních předpisů a bývalému prezidentu republiky podle zákona upravujícího zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce,
- q) plnění poskytované v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby podle zákona upravujícího dobrovolnickou službu,
- r) plnění z vyživovací povinnosti,
- s) příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci s výjimkou příjmu z úplatného převodu cenného papíru, přesahuje-li doba mezi

jeho nabytím a úplatným převodem dobu 5 let; doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílů se zkracuje o dobu, po kterou byl poplatník členem této obchodní korporace před přeměnou obchodní korporace, **nebo o dobu, po kterou byl tento podíl prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod podílu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem**; jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo 23c, doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se nepřerušuje při výměně podílů nebo přeměně obchodní korporace; v případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem se doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka nepřerušuje, je-li rozdělením zachována celková výše podílu; osvobození se nevztahuje na

1. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci, pokud byl pořízen z obchodního majetku poplatníka, a to do 5 let po ukončení jeho činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
  2. příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci v době do 5 let od jeho nabytí, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od jeho nabytí,
  3. příjem z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci pořízeného z poplatníkovy obchodního majetku, pokud příjem z tohoto úplatného převodu plyne v době do 5 let od ukončení činnosti poplatníka, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od nabytí tohoto podílu nebo od ukončení této činnosti,
  4. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena **nepeněžitým** plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace nebo nabytím podílu od jiného člena, pokud k úplatnému převodu došlo do 5 let od plnění nebo nabytí podílu,
- t) příspěvek fyzické osobě poskytovaný podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření,
  - u) dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, státního fondu, Národního fondu, regionální rady regionu soudržnosti, podpora z Vinařského fondu, z přiděleného grantu nebo příspěvek ze státního rozpočtu, který je výdajem státního rozpočtu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla anebo dotace, grant a příspěvek z prostředků Evropské unie, na pořízení hmotného majetku, na jeho technické zhodnocení nebo na odstranění následků živelní pohromy, s výjimkou dotace a příspěvku, které jsou účtovány do příjmů nebo výnosů podle zákona upravujícího účetnictví,
  - v) příjem získaný formou nabytí vlastnictví k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, jako náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a dále náhrada (odstupné) za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, vyplacená uživateli této jednotky nebo bytu za podmínky, že poplatník náhradu (odstupné) použil nebo použije na uspokojení vlastní bytové potřeby nejpozději do 1 roku následujícího po roce, v němž náhradu (odstupné) přijal; tento příjem je osvobozen i v případě, že částku odpovídající náhradě (odstupnému) vynaložil na obstarání **vlastní** bytové potřeby v době 1 roku před jejím obdržením; přijetí náhrady (odstupného) oznámí poplatník správci daně do konce zdaňovacího období, ve kterém k jejímu přijetí došlo; **nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození náhrady (odstupného), je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny**; obdobně se postupuje i u příjmů z úplatného převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu, pokud v souvislosti s tímto převodem bude zrušena nájemní smlouva k bytu, použije-li poplatník získané prostředky na **uspokojení vlastní bytové** potřeby; obdobně se postupuje také u příjmů z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, včetně souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na **uspokojení vlastní bytové** potřeby,
  - w) příjmy z úplatného převodu cenných papírů a příjmy z podílů **případajících na podílové listy** při zrušení podílového fondu, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč; **osvobození se nevztahuje na příjmy z kapitálového majetku a na příjmy z úplatného převodu cenných papírů nebo z podílů případajících na podílové listy při zrušení podílového**

fondu, které jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; jedná-li se o kmenový list, činí doba 5 let.

- x) příjem z úplatného převodu cenného papíru, přesáhne-li doba mezi nabytím a úplatným převodem tohoto cenného papíru při jeho úplatném převodu dobu 3 let, a dále příjem z podílu připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, přesáhne-li doba mezi nabytím podílového listu a dnem vyplacení podílu dobu 3 let; **doba 3 let se zkracuje o dobu, po kterou byl tento cenný papír nebo podíl připadající na podílový list při zrušení podílového fondu ve vlastnictví zůstavitele, v případě, že jde o úplatný převod cenného papíru nebo podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu nabytého děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem;** doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka se nepřerušuje při sloučení nebo splynutí podílových fondů nebo při výměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond; osvobození se nevztahuje na příjem z úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a na příjem z kapitálového majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, který byl nebo je zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; při výměně akcie emitentem za jinou akcii o celkové stejné jmenovité hodnotě se doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka nepřerušuje; obdobně se postupuje i při výměně podílů, fúzi společností nebo rozdělení společností, jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo § 23c; osvobození se nevztahuje na příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu cenného papíru, uskutečněného v době do 3 let od nabytí, a z budoucího úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 3 letech od nabytí nebo po 3 letech od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; obdobně se postupuje u příjmu plynoucího jako protiplnění menšinovému akcionáři **v důsledku nuceného přechodu** účastnických cenných papírů; jedná-li se o kmenový list, činí doba místo 3 let 5 let,
- y) **příjem z nabytí vlastnického práva k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, je-li ve vlastnictví právnické osoby vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem domu s jednotkami, a fyzická osoba, která vlastnické právo k jednotce nabývá,**
1. **je nájemcem této jednotky,**
  2. **je členem této právnické osoby a**
  3. **podílela se nebo její právní předchůdce se podílel svým peněžním nebo nepeněžním plněním na pořízení domu s jednotkami,**
- z) příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které příslušná zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného,
- za) úrokové příjmy daňových nerezidentů, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,
- zb) příjmy nabyvatele jednotky přijaté v souvislosti se vzájemným vypořádáním prostředků z nájemného určených na financování oprav a údržby bytu, domu a jednotky podle zákona upravujícího převod jednotek některých bytových družstev,
- zc) příjmy plynoucí ve formě povinného výtisku na základě zvláštního právního předpisu a ve formě autorské rozmnoženiny, v počtu obvyklém, přijaté v souvislosti s užitím předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským,
- zd) příjem plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle jiných právních předpisů a příjmem plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě jiných právních předpisů,
- ze) kursový zisk při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně, nejedná-li se o účet zahrnutý v obchodním majetku, s výjimkou kursového zisku při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně na evropském regulovaném trhu nebo na obdobném zahraničním regulovaném trhu, na kterém se obchody s těmito měnami uskutečňují,
- zf) příjem z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického

práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva,

- zg) příjem z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor, je-li nabyvatelem fyzická osoba, která je členem bytového družstva, který je nájemcem tohoto rodinného domu nebo jednotky ve vlastnictví družstva a který se sám nebo jeho právní předchůdce podílel na jeho pořízení členským vkladem,
- zh) příjem plynoucí z doplatku na dorovnání při přeměně obchodní společnosti nebo výměně podílů obchodní společnosti, na který vznikl společníkovi nárok v souladu se zákonem upravujícím přeměny obchodních společností a družstev, vztahuje-li se k
1. akcií, u níž doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 3 let; osvobození se nevztahuje k akcií, která je nebo byla zahrnuta do obchodního majetku, a to po dobu 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
  2. podílů na obchodní společnosti, u něhož doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 5 let; osvobození se nevztahuje k podílu, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to po dobu 5 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,
- zi) náhrada pobytových výloh nebo příspěvek na pobytové výlohy poskytované orgány Evropské unie zaměstnanci nebo národním expertovi vyslanému k působení do instituce Evropské unie,
- zj) příjem plynoucí ve formě daňového bonusu,
- zk) odměna, odchodné, starobní důchod, důchod, příspěvek, naturální plnění a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parlamentu, zvolenému na území České republiky, dále zaopatření a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,
- zl) příjmy podle § 4a.
- (2) Doba mezi nabytím a prodejem podle odstavce 1 písm. a) nebo b) se nepřerušuje, pokud v době mezi nabytím a prodejem došlo k
- a) vypořádání mezi spoluvlastníky nemovité věci rozdělením podle velikosti jejich podílů,
  - b) tomu, že v domě vznikly jednotky,
  - c) vypořádání společného jmění manželů nebo
  - d) rozdělení pozemku.
- (4) Obchodním majetkem poplatníka daně z příjmů fyzických osob se pro účely daní z příjmů rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Dnem vyřazení určité složky majetku z obchodního majetku poplatníka se rozumí den, kdy poplatník o této složce majetku naposledy účtoval nebo ji naposledy uváděl v daňové evidenci.

§ 4a

Osvobození bezúplatných příjmů

Od daně z příjmů fyzických osob se osvobozuje bezúplatný příjem

- a) z nabytí dědictví nebo odkazu,
- b) obmyšleného z majetku, který
  1. byl do svěřenského fondu vyčleněn pořízením pro případ smrti nebo
  2. zvýšil majetek svěřenského fondu pořízením pro případ smrti,
- c) z nabytí vlastnického práva k movité věci, pokud je zaručena vzájemnost a osoba, od níž se věc nabývá, je
  1. zástupcem cizího státu pověřeným v České republice,
  2. příslušníkem jeho rodiny žijícím s ním ve společně hospodařící domácnosti,
  3. jinou osobou, již příslušely diplomatické výsady a imunity a která nebyla občanem České republiky,
- d) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo ze zřízení věcného břemene, pokud k těmto příjmům došlo na základě rozhodnutí pozemkového úřadu o pozemkových úpravách,
- e) z nabytí vlastnického práva k pozemku nebo podílu na pozemku podle zákona upravujícího majetek České republiky a její vystupování v právních vztazích, je-li organizační složka státu povinna je bezúplatně převést fyzické osobě,
- f) ze vzniku služebnosti bytu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev,
- g) plynoucí ve formě daru přijatého v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jako reklamního předmětu

opatřeného jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru, jehož cena nepřesahuje částku 500 Kč,

h) příjem plynoucí z odpisu dluhu při reorganizaci nebo při oddlužení provedeném podle zákona upravujícího řešení úpadku,

i) poplatníka s bydlištěm v členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor provozujícího zařízení pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo pro péči o jedince ohrožených druhů živočichů, je-li bezúplatný příjem použit k provozu tohoto zařízení,

j) poplatníka, který jej nejpozději do konce kalendářního roku následujícího po roce jeho přijetí prokazatelně použije na **vzdělávání, pokud tento příjem není příjmem ze závislé činnosti, nebo na léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky; nedojde-li ke splnění podmínek pro osvobození příjmu, je tento příjem příjmem podle § 10 v posledním zdaňovacím období, ve kterém mohly být podmínky pro osvobození splněny.**

k) na humanitární nebo charitativní účel nebo z veřejné sbírky,

l) z nabytí majetku prokazatelně použitého na financování volební kampaně kandidáta na funkci prezidenta republiky podle zákona upravujícího volbu prezidenta republiky, který se zúčastní prvního kola volby,

m) v podobě majetkového prospěchu vydlužitele při bezúročné zápůjčce, vypůjčitele při výpůjčce nebo výprosníka při výprose, pokud tyto příjmy nejsou příjmy ze závislé činnosti, a pokud

1. se jedná o příjmy od příbuzného v linii přímé, linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manželka dítěte, **dítě manžela**, rodiče manžela nebo manžela rodičů,

2. se jedná o příjmy od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou, se jedná o příjmy obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2, nebo

4. v úhrnu příjmy z těchto majetkových prospěchů od téhož poplatníka nepřesáhnou ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč,

n) v podobě plnění poskytnutého pro provoz zoologické zahrady, jejíž provozovatel je držitelem platné licence podle zákona upravujícího zoologické zahrady,

o) v podobě plnění poskytnutého fyzickým osobám pro poskytování veřejných kulturních služeb,

p) vlastníka jednotky v podobě úhrady nákladů na správu domu a pozemku

1. vlastníkem jiné jednotky v totéž domě, nebo

2. osobou, která se stane vlastníkem **vznikající** jednotky v totéž domě.

§ 5

Základ daně a daňová ztráta

(1) Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak.

(2) U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů s použitím ustanovení odstavce 1.

(3) Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy uvedené v § 7 a 9, je rozdíl ztrátou. O ztrátu upravenou podle § 23 (dále jen „daňová ztráta“) se sníží úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 s použitím ustanovení odstavce 1. Tuto daňovou ztrátu nebo její část, kterou nelze uplatnit při zdanění příjmů ve zdaňovacím období, ve kterém vznikla, lze odečíst od úhrnu dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až 10 v následujících zdaňovacích obdobích podle § 34.

(4) Příjmy ze závislé činnosti vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdele do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období. Příjmy vyplacené nebo obdržené po 31. dni po skončení zdaňovacího období jsou příjmem zdaňovacího období, ve kterém byly vyplaceny nebo obdrženy a zálohy sražené z těchto příjmů

plátcem daně se započítají u poplatníka na daňovou povinnost až v tom zdaňovacím období, ve kterém budou vyplaceny nebo obdrženy. Obdobně se postupuje při stanovení základu daně a při evidenci příjmů ze závislé činnosti.

(5) Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, pro které je dále stanoveno, že se z nich daň vybírá zvláštní sazbou daně podle § 36 ze samostatného základu daně, pokud § 36 odst. 7 nebo 8 nestanoví jinak. Do základu daně se nezahrnují příjmy zahrnuté do samostatného základu daně.

(6) O příjem zahrnutý do základu daně (díličního základu daně) v předchozích zdaňovacích obdobích, který byl vrácen, se sníží příjmy (výnosy) a nebo se zvýší výdaje (náklady) ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo, za předpokladu, že pro jeho vrácení existuje právní důvod a vrácení příjmů není zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjištění základu daně (díličního základu daně) podle § 7 a 9. Obdobným způsobem se postupuje v případě výdajů (nákladů) uplatněných jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, při nedodržení stanovených podmínek pro jejich uplatnění jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jedná-li se o částky uplatněné jako výdaj (náklad) v předchozích zdaňovacích obdobích, u kterých existuje právní důvod k jejich vrácení příjemcem, zvyšuje se o tyto částky příjmy (výnosy) nebo se sníží výdaje (náklady) nebo základ pro výpočet zálohy u příjmů ze závislé činnosti nebo funkčních požitků ve zdaňovacím období, kdy odpadl právní důvod k jejich uplatnění za předpokladu, že vrácení nebylo zachyceno v účetnictví nebo v daňové evidenci poplatníka při zjišťování základu daně (díličního základu daně) podle § 7 a 9. O příjem ze závislé činnosti zahrnutý v předchozích zdaňovacích obdobích do díličního základu daně (základu pro výpočet zálohy na daň), k jehož vrácení existuje právní důvod, lze snížit u poplatníka příjem ze závislé činnosti v kalendářním měsíci, popř. v následujících kalendářních měsících ve zdaňovacím období, ve kterém k jeho vrácení došlo. Příjem za daný kalendářní měsíc však může být snížen pouze do výše, ve které byl poplatníkovi zúčtován.

(7) U poplatníka s příjmy podle § 7 a 9 se přihlédne i k zásobám pořízeným v kalendářním roce předcházejícím roku, v němž zahájil činnost. Totéž platí obdobně i pro jiné nezbytně vynaložené výdaje spojené se zahájením činnosti.

(8) Při přechodu z vedení účetnictví na daňovou evidenci se postupuje podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu. Při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví se postupuje podle přílohy č. 3 k tomuto zákonu.

(9) Pro poplatníky uvedené v § 2 se hodnotou pohledávky rozumí jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena u pohledávky nabyté postoupením a u pohledávky nabyté bezúplatně cena určená ke dni jejího nabytí podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{a)}. U poplatníků, kteří jsou plátcem daně z přidané hodnoty nebo jimi byli v době vzniku pohledávky, se jmenovitá hodnota pohledávky snižuje o výši daně z přidané hodnoty, pokud byla splněna vlastní daňová povinnost na výstupu.

(10) Rozdíl mezi příjmy a výdaji se zvyšuje o

a) výši dluhu, kromě prominuté daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění, dluhu ze smluvní pokuty, úroku z prodlení a jiných obdobných sankcí, který zanikl jinak než

1. splněním,
2. započtením,
3. splnutím práva s povinností u jedné osoby,
4. narovnáním,
5. dohodou, kterou se dosavadní dluh nahrazuje dluhem novým stejné hodnoty,

b) hodnotu záloh, které jsou výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, uhrazených poplatníkem s příjmy podle § 7, který nevede účetnictví a výdaje uplatňuje podle § 24, poplatníkovi, který je spojenou osobou (§ 23), který vede účetnictví, s výjimkou záloh z titulu úplaty u finančního leasingu, nedošlo-li k vyúčtování celkového dluhu v tom zdaňovacím období, ve kterém byly zálohy uhrazeny,

c) příjem plynoucí poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, ze směnky, kterou je hrazena pohledávka, jedná-li se o příjem, který je předmětem daně podle § 3,

d) částku ve výši rozdílu mezi dosavadním dluhem a dluhem novým nižší hodnoty vzniklou na základě dohody, kterou se dosavadní dluh nahrazuje dluhem novým.

(11) Rozdíl mezi příjmy a výdaji se snižuje o hodnotu záloh uhrazených poplatníkem s příjmy podle § 7, který nevede účetnictví a výdaje uplatňuje podle § 24, poplatníkovi, který je spojenou osobou (§ 23), který vede účetnictví, s výjimkou záloh z titulu úplaty u finančního leasingu, o které se zvýšil základ daně podle odstavce 10, ve zdaňovacím období, ve kterém byl vyúčtován celkový dluh.

§ 6

Příjmy ze závislé činnosti

(1) Příjmy ze závislé činnosti jsou

- a) plnění v podobě
  1. příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,
  2. funkčního požitku,
- b) příjmy za práci
  1. člena družstva,
  2. společníka společnosti s ručením omezeným,
  3. komandisty komanditní společnosti,
- c) odměny
  1. člena orgánu právnické osoby,
  2. likvidátora,
- d) příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze které plynou příjmy podle písmen a) až c), bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, nebo od plátce, u kterého poplatník tuto činnost nevykonává.

(2) Poplatník s příjmy ze závislé činnosti je dále označen jako „zaměstnanec“, plátce příjmu jako „zaměstnavatel“. Zaměstnavatelem je i poplatník uvedený v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3, u kterého zaměstnanci vykonávají práci podle jeho příkazů, i když příjmy za tuto práci jsou na základě smluvního vztahu vypláceny prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. Z hlediska dalších ustanovení zákona se takto vyplácený příjem považuje za příjem vyplácený poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3. V případě, že v úhradách zaměstnavatele osobě se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí s výjimkou osoby se sídlem nebo bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, která má na území České republiky organizační složku, jejímž předmětem činnosti je zprostředkování zaměstnání na základě povolení podle zákona upravujícího zaměstnanost, je obsažena i částka za zprostředkování, považuje se za příjem zaměstnance nejméně 60 % z celkové úhrady.

(3) Příjmy podle odstavce 1 se rozumějí příjmy pravidelné nebo jednorázové bez ohledu na to, zda je na ně právní nárok či nikoli, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo jiná osoba a zda jsou vypláceny nebo připisovány k dobru anebo spočívají v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance nebo v jeho prospěch. **Příjem zaměstnance se rozumí i plnění podle odstavce 9 písm. d) a e) poskytnuté zaměstnavatelem pro rodinného příslušníka zaměstnance.** Příjmem se rozumí rovněž částka, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnuté plnění, kromě jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, bytu nebo rodinného domu, v němž měl zaměstnanec bydliště po dobu 2 let bezprostředně před jeho koupí, nižší, než je cena

- a) určená podle zákona upravujícího oceňování majetku nebo cena, kterou účtuje jiným osobám,
- b) stanovená podle odstavce 6 v případě poskytnutí motorového vozidla k používání pro služební i soukromé účely.

(4) Příjmy zúčtované nebo vyplácené plátcem daně jsou po zvýšení podle odstavce 12 samostatným základem daně pro zdanění daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, pokud zaměstnanec u tohoto plátce daně neučinil prohlášení k daní podle § 38k odst. 4, 5 nebo 7 anebo nevyužije-li postup podle § 36 odst. 7 nebo 8 a jedná-li se o příjmy podle odstavce 1

a) plynoucí na základě dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku 10 000 Kč, nebo

b) v úhrnné výši nepřesahující u téhož plátce daně za kalendářní měsíc částku 2 500 Kč.

(5) Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 4 ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílcím základem daně) podle § 5 odst. 2.

(6) Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Jde-li o **vozidlo najaté nebo pořízené na finanční leasing**, vychází se ze vstupní ceny vozidla u původního vlastníka, a to i v případě, že dojde k následné koupí vozidla. Pokud ve vstupní ceně není zahrnuta daň z přidané hodnoty, pro účely tohoto ustanovení se o tuto daň zvýší. Je-li částka, která se posuzuje jako příjem zaměstnance za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla, nižší než 1 000 Kč, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 000 Kč. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu ka-

lendářního měsíce postupně za sebou více motorových vozidel k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z nejvyšší vstupní ceny motorového vozidla. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce více motorových vozidel současně, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z úhrnu vstupních cen všech motorových vozidel poskytnutých pro služební i soukromé účely. Vstupní cenou vozidla se pro účely tohoto ustanovení rozumí vstupní cena uvedená v § 29 odst. 1 až 9.

(7) Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují a předmětem daně, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 odst. 4 dále nejsou

- a) náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem činnosti, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, do výše stanovené nebo umožněné zvláštním právním předpisem⁵⁾ pro zaměstnance zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. 3 zákoníku práce, jakož i hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnavatelem na pracovních cestách; jiné a vyšší náhrady, než stanoví tento zvláštní právní předpis, jsou zdanitelným příjmem podle odstavce 1,
- b) hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů poskytovaných v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem, včetně nákladů na udržování osobních ochranných a pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, jakož i hodnota poskytovaných stejnojmenných, včetně příspěvků na jejich udržování, dále hodnota pracovního oblečení, určeného zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání, včetně příspěvku na jeho udržování,
- c) částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal nebo částky, kterými zaměstnavatel hradí zaměstnanci prokázané výdaje, které za zaměstnavatele vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel,
- d) náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce,
- e) povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem.

(8) Hradí-li zaměstnavatel zaměstnanci výdaje (náhrady) podle odstavce 7 písm. b) až d) paušální částkou, považují se tyto výdaje za prokázané do výše paušálu stanoveného zvláštními předpisy nebo paušálu uvedeného v kolektivní smlouvě, ve vnitřním předpise zaměstnavatele, v pracovní nebo jiné smlouvě za předpokladu, že výše paušálu byla zaměstnavatelem prokazatelně stanovena na základě kalkulace skutečných výdajů. Stejným způsobem postupuje zaměstnavatel při stanovení paušálu v případech, kdy dojde ke změně podmínek, za nichž byl paušál stanoven. Jde-li o paušál za použití vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce zaměstnance, které by jinak byly odepisovány, uzná se jen do výše, v jaké by zaměstnavatel uplatňoval odpisy srovnatelného hmotného majetku při rovnoměrném odpisování v dalších letech odpisování.

(9) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, dále osvobozeny

- a) nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců související s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na rekvizifikaci zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost¹³³⁾; toto osvobození se nevztahuje na příjmy plynoucí zaměstnancům v této souvislosti jako mzda, plat, odměna nebo jako náhrada za ušlý příjem, jakož i na další peněžní plnění poskytovaná v této souvislosti zaměstnancům,
- b) hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného prostřednictvím jiných subjektů,
- c) hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti,
- d) nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ve formě

1. pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení, pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis a použití vzdělávacích nebo rekreačních zařízení; při poskytnutí rekreace a zájezdu je u zaměstnance z hodnoty nepeněžního plnění od daně osvobozena v úhrnu nejvýše částka 20 000 Kč za zdaňovací období,

2. použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, knihovny zaměstnavatele, tělovýchovných a sportovních zařízení,
  3. příspěvku na kulturní nebo sportovní akce,
  4. **příspěvku na tištěné knihy, včetně obrázkových knih pro děti, mimo knih, ve kterých reklama přesahuje 50 % plochy,**
- e) zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,
- f) příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území České republiky, plynoucí poplatníkům daně z příjmů fyzických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, pokud časové období související s výkonem této činnosti nepřesáhne 183 dnů v jakémkoliv období 12 měsíců po sobě jdoucích, a to s výjimkou příjmů z
1. osobně a veřejně vykonávané činnosti umělce, sportovce, artisty nebo spolupůčinkující osoby a
  2. činnosti vykonávané ve stálé provozovně,
- g) hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného z fondu kulturních a sociálních potřeb podle příslušného předpisu,^{64a)} u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje, hodnota nepeněžních darů poskytovaných za obdobných podmínek ze sociálních fondů nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění, anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to až do úhrnné výše 2 000 Kč ročně u každého zaměstnance.
- h) peněžní plnění za výstrojí a proviantní náležitosti poskytované příslušníkům ozbrojených sil a naturální náležitosti poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,³⁾ zvláštní požitky poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštního právního předpisu a náhrada majetkové újmy podle zvláštního právního předpisu.
- ch) náhrady za ztrátu na služebním příjmu poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2005,
- i) hodnota přechodného ubytování, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, a to maximálně do výše 3 500 Kč měsíčně,
  - j) mzdové vyrovnání vyplácené podle zvláštních předpisů ve výši rozdílu mezi dávkami nemocenského pojištění,
  - k) náhrada za ztrátu na důchodu přiznaná podle zákoníku práce za dobu před 1. lednem 1989 a vyplácená po 31. prosinci 1992,
  - l) příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,
  - m) zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů^{6e)} vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí,
  - n) odstupné podle vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, vyplácené pracovníkům přeřazeným nebo uvolněným ze zdravotních důvodů pro pracovní riziko, nemoc z povolání, pracovní úraz nebo onemocnění vznikající nebo se zhoršující vlivem pracovního prostředí,
- o) příjmy do výše 500 000 Kč poskytnuté zaměstnavatelem jako sociální výpomoc zaměstnanci v přímé souvislosti s překlenutím jeho mimořádné obtížných poměrů v důsledku živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav,⁶⁵⁾ za předpokladu, že tyto příjmy jsou vypláceny z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu za obdobných podmínek u zaměstnavatelů, na které se předpis o fondu kulturních a sociálních potřeb nevztahuje, nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,
- p) platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše **50 000 Kč** ročně jako
1. příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti, příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti,
  2. příspěvek na penzijní pojištění poukázaný ve prospěch jeho zaměstnance na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění, na základě smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem a institucí penzijního pojištění, nebo na základě jinak sjednané účasti zaměstnance na penzijním pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z penzijního pojištění má zaměstnanec, a v případě smrti zaměstnance jiná osoba, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na penzijní pojištění, nebo
3. příspěvek na pojistné, který hradí zaměstnavatel pojistovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod, nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti (dále jen „soukromé životní pojištění“), za podmínky, že výplata pojistného plnění je v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne pojištěný věku 60 let, že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, a že je pojistná smlouva uzavřena mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojistovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zákona upravujícího pojišťovnictví, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a dále za podmínky, že právo na plnění z pojistných smluv soukromého životního pojištění má pojištěný zaměstnanec, a je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, osoba určená podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na pojistné; dojde-li před skončením doby 60 kalendářních měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let, k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy, osvobození zaniká a příjmem podle § 6 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky příspěvků na pojistné, které byly u pojištěného v roce výplaty nebo předčasného ukončení smlouvy a v uplynulých 10 letech od daně z příjmů ze závislé činnosti osvobozeny; toto se neuplatní v případě plnění, kdy došlo ke vzniku nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo v případě, stane-li se pojištěný invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění nebo v případě smrti a s výjimkou pojistných smluv, u nichž nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odkupné a zároveň rezerva, kapitálová hodnota nebo odkupné bude přímo převedeno na jinou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro daňové osvobození příspěvků zaměstnavatele; tento příjem není příjmem vypláceným plátcem daně z příjmů ze závislé činnosti; zaměstnanec je povinen oznámit svému zaměstnavateli nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala, že nárok na daňové osvobození příspěvků hrazených zaměstnavatelem za jeho soukromé životní pojištění zanikl,
  - r) naturální plnění poskytované podle zvláštních právních předpisů⁶⁶⁾ představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům,
  - s) náhrada prokázaných výdajů poskytovaná podle zvláštních právních předpisů⁶⁶⁾ představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům, jde-li o
    1. výdaje na leteckou dopravu při tuzemských cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „tuzemská cesta“),
    2. výdaje na dopravu při zahraničních cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „zahraniční cesta“),
    3. výdaje na stravování při tuzemských cestách,
    4. výdaje na stravování a některé další výdaje při zahraničních cestách,
    5. výdaje na ubytování při tuzemských cestách,
    6. výdaje na ubytování při zahraničních cestách,
    7. výdaje na přechodné ubytování v místě sídla orgánu, v němž vykonává funkci,
    8. výdaje na odborné a administrativní práce,
    9. výdaje na činnost průvodce nebo osobního asistenta,
    10. výdaje na dopravu veřejnými hromadnými dopravními prostředky soudci při tuzemských cestách,

- t) příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů, do výše minimálního nároku určeného zvláštním právním předpisem upravujícím pracovní právní vztah^{47b)},
- u) částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s výplatou mzdy a se srážkami ze mzdy zaměstnanci, s placením příspěvku na pojistné (přípojištění) ve prospěch zaměstnance, jakož i částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s poskytováním nepeněžitelného plnění zaměstnanci,
- v) příjem od téhož zaměstnavatele plynoucí zaměstnanci v podobě majetkového prospěchu při bezúročném zápůjčce až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč z těchto zápůjček: **majetkový prospěch z bezúročných zápůjček přesahujících výši jistin 300 000 Kč vypočtený za jednotlivé kalendářní měsíce se oceňuje podle odstavce 3 a zahrnuje do základu daně alespoň jednou za zdaňovací období, a to nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc prosince.**

(10) Funkčními požitky jsou

- a) funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce, jejichž výše se stanoví podle zákona upravujícího platy a další náležitosti spojené s výkonem funkce představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců¹³⁸⁾, s výjimkou platu náležejícího prezidentu republiky a náhrad spojených s výkonem jeho funkce,
- b) odměny za výkon funkce a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v
1. orgánech obcí a jiných orgánech územní samosprávy,
  2. státních orgánech,
  3. spolcích a zájmových sdruženích,
  4. odborových organizacích,
  5. komorách,
  6. jiných orgánech a institucích.

(11) Za funkční požitky se nepovažují a předmětem daně nejsou náhrady výdajů poskytované v souvislosti s výkonem funkce, na které vzniká nárok podle zvláštních předpisů, s výjimkou náhrady ušlého příjmu.

(12) Základem daně (dílním základem daně) jsou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou uvedenou v odstavcích 4 a 5, zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů podle zvláštních právních předpisů povinen platit zaměstnavatel („dále jen „povinné pojistné“); částka odpovídající povinnému pojistnému se při výpočtu základu daně připočte k příjmu ze závislé činnosti i u zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá. Zaměstnancem, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, se rozumí zaměstnanec, u něhož se odvod povinného pojistného neřídí právními předpisy České republiky, nebo zaměstnanec, na kterého se zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Při výpočtu základu daně podle věty první se při stanovení částky povinného pojistného nepřihlíží ke slevám nebo k mimořádným slevám na pojistném u zaměstnavatele a ani k jiným částkám, o které si zaměstnavatel snižuje odvody povinného pojistného.

(13) Jedná-li se o příjem plynoucí ze zdrojů v zahraničí, je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 základem daně jeho příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12 a snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí. Je-li činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, vykonávaná ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 základem daně jeho příjem ze závislé činnosti vykonávané v tomto státě, zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12; tento příjem lze snížit o daň zaplacenou z tohoto příjmu ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a to pouze v rozsahu, ve kterém nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f v bezprostředně předchozím zdaňovacím období. Přitom se musí jednat o nezapočtenou daň z příjmů, které se zahrnují do základu daně.

(14) Jedná-li se o příjem ze závislé činnosti plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 3 ze zdrojů na území České republiky (§ 22), z něhož se daň vybírá srážkou sazbou daně podle § 36, postupuje se při stanovení samostatného základu daně podle odstavce 12.

(15) Příjmy ze závislé činnosti zúčtované zaměstnavatelem ve prospěch zaměstnance ve zdaňovacím období a vyplacené zaměstnanci nebo jím obdržené až po 31. lednu po uplynutí tohoto zdaňovacího období, se při zahrnutí do základu daně podle § 5 odst. 4 zvyšují o povinné pojistné, které byl z těchto příjmů v době jejich zúčtování povinen platit zaměstnavatel.

(16) Institucí penzijního pojištění se pro účely tohoto zákona rozumí poskytovatel finančních služeb oprávněný k provozování penzijního pojištění bez ohledu na jeho právní formu, který je

- a) provozován na principu fondového hospodaření,
- b) zřízen pro účely poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém¹³⁶⁾ na základě smlouvy nebo na základě jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a
- c) povolen a provozuje penzijní pojištění v členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor a podléhá dohledu příslušných orgánů v tomto státě.

§ 7

Příjmy ze samostatné činnosti

(1) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je

- a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjem ze živnostenského podnikání,
- c) příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
- d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

(2) Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je dále

- a) příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- b) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- c) příjem z výkonu nezávislého povolání.

(3) Základem daně (dílním základem daně) jsou příjmy uvedené v odstavcích 1 a 2 s výjimkou uvedenou v odstavci 6. Tyto příjmy se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení s výjimkou příjmů uvedených v odstavci 1 písm. d). Pro zjištění základu daně (dílního základu daně) se použijí ustanovení § 23 až 33.

(4) U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, je součástí základu daně (dílního základu daně) poměrná část základu daně nebo daňové ztráty veřejné obchodní společnosti. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se společník podílí na zisku veřejné obchodní společnosti.

(5) U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, je součástí základu daně (dílního základu daně) poměrná část základu daně nebo daňové ztráty komanditní společnosti. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se komplementář podílí na zisku komanditní společnosti.

(6) Příjem autora za příspěvek do novin, časopisu, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území České republiky je samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně za předpokladu, že úhrn těchto příjmů od téhož plátce daně nepřesáhne v kalendářním měsíci 10 000 Kč a jde o příjem uvedený v odstavci 2 písm. a).

(7) Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může uplatnit výdaje, s výjimkou uvedenou v § 12, ve výši

- a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **800 000 Kč**,
- b) 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **600 000 Kč**,
- c) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **300 000 Kč**,
- d) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky **400 000 Kč**.

Způsob uplatnění výdajů podle tohoto odstavce nelze zpětně měnit.

(8) Uplatní-li poplatník výdaje podle odstavce 7, má se za to, že v částce výdajů jsou zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů ze samostatné činnosti. **Pro účely odstavce 7 se příjmy rozumí příjmy podle tohoto zákona, které by poplatník měl, pokud by nebyl účetní jednotkou.** Poplatník, který uplatňuje výdaje **způsobem** podle odstavce 7, je povinen vždy vést záznamy o příjmech **podle odstavce 7** a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti.

(9) Jde-li o věc ve společném jmění manželů, která je využívána pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, jedním z manželů nebo oběma manžely, vkládá tuto věc do obchodního majetku jeden z manželů. V případě, že tuto věc má v obchodním majetku jeden z manželů, avšak je pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,

využívána také druhým z manželů, lze výdaje (náklady) související s touto věcí, které připadají na část věci využívané pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, oběma manžely, rozdělit mezi oba manžele v poměru, v jakém ji využívají při své činnosti podle odstavců 1 a 2. Příjmy z prodeje věci ve společném jmění manželů zdaňovány u toho z manželů, který měl takovou věc zahrnutou v obchodním majetku. Po ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, se postupuje podle § 10 odst. 5 zákona.

(10) Za příjmy podle § 7 odst. 1 písm. d) se nepovažují a předmětem daně nejsou náhrady cestovních výdajů poskytované společníkům veřejných obchodních společností a komanditářům jso komanditních společností do výše stanovené zvláštním předpisem.⁵⁾

(11) Dojde-li k ukončení (přerušeni) činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a poplatník zaplatí částky pojistného podle § 23 odst. 3 písm. a) bodu 5 a § 24 odst. 2 písm. f) po stanoveném termínu, a uhradí dluhy uvedené v § 23 odst. 3 písm. a) bod 11 může podat dodatečné daňové priznání na daňovou povinnost nižší. Obdobně postupuje právní nástupce poplatníka s příjmy podle § 7 v případě úmrtí poplatníka.

(12) Pokud poplatník s příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) nebo b) uplatní jako účetní období hospodářský rok,²⁰⁾ je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou rozdíl mezi příjmy a výdaji za ukončený hospodářský rok. Při změně účtování v kalendářním roce na účtování v hospodářském roce je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou podle § 7 rozdíl mezi příjmy a výdaji do posledního dne měsíce, kterým poplatník ukončil účtování v kalendářním roce. Při změně účtování v hospodářském roce na účtování v kalendářním roce je dílčím základem daně nebo daňovou ztrátou podle § 7 odst. 1 písm. a) nebo b) součet rozdílů mezi příjmy a výdaji v hospodářském roce a rozdíl mezi příjmy a výdaji od doby ukončení účtování v hospodářském roce do konce kalendářního roku. Dílčí základ daně se zahrne do daňového priznání za kalendářní rok, ve kterém končí hospodářský rok nebo účtování přechodu z kalendářního roku na hospodářský rok a naopak. Obdobně postupuje poplatník s příjmy podle § 7 odst. 1 písm. d), pokud veřejná obchodní společnost nebo komanditní společnost uplatní jako účetní období hospodářský rok.

(13) Poplatníci s příjmy podle odstavců 1 a 2, kteří nevedou účetnictví a neuplatňují výdaje podle odstavce 7, postupují podle § 7b. Vede-li každý ze společníků společnosti (§ 12), daňovou evidenci, mohou vést i daňovou evidenci, ve které evidují společné příjmy a společné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů; přitom na konci zdaňovacího období nebo při ukončení činnosti v průběhu zdaňovacího období, uvedou do své daňové evidence podíl na společných příjmech a podíl na společných výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

§ 7a

Daň stanovená paušální částkou

(1) Poplatníkovi, kterému kromě **příjmů podle § 6**, příjmů od daně osvobozených a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou daně plynou **pouze** příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) včetně úroků z vkladů na účtu, který je podle podmínek toho, kdo účet vede, určen k podnikání poplatníka [§ 8 odst. 1 písm. g)], pokud provozuje podnikatelskou činnost bez spolupracujících osob s výjimkou uvedenou v odstavci 2, u něhož roční výše těchto příjmů v bezprostředně předcházejících 3 zdaňovacích obdobích nepřesáhla **5 000 000 Kč a který** není společníkem společnosti, může správce daně stanovit na žádost poplatníka podanou nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období daň paušální částkou. V žádosti poplatník uvede předpokládané příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) (dále jen „předpokládané příjmy“) a předpokládané výdaje k těmto příjmům (dále jen „předpokládané výdaje“) a další skutečnosti rozhodné pro stanovení daně paušální částkou uvedené v odstavcích 2 až 7.

(2) Provozuje-li poplatník činnost podle odstavce 1 za spolupráce druhého z manželů, může o stanovení daně paušální částkou požádat i spolupracující manžel (manželka). V tom případě se předpokládané příjmy a předpokládané výdaje rozdělí na spolupracujícího manžela (manželku) v poměru stanoveném podle § 13. Nezdanitelné části základu daně podle § 15, slevu na dani podle § 35ba nebo slevu na dani podle § 35c uplatní poplatník i spolupracující manžel (manželka) samostatně.

(3) Výše daně paušální částkou se určí v závislosti na výši předpokládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně, a na výši předpokládaných výdajů, nejméně však ve výši podle § 7 odst. 7. Do předpokládaných příjmů se zahrnují i příjmy z prodeje majetku, který byl vložen do obchodního majetku, příjmy ze zrušení rezervy vytvořené podle zákona o rezervách^{22a)} a do předpokládaných výdajů se zahrnuje i zůstatková cena prodaného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat, a výše rezervy vytvořené pro příslušné zdaňovací období podle zákona o rezervách.^{22a)} Rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpoklá-

danými výdaji se upraví o výdaje uplatněné podle § 24, u kterých odpadl právní důvod pro jejich uplatnění, nebo o předpokládané nezdanitelné části základu daně podle § 15. Správce daně stanoví daň paušální částkou po projednání s poplatníkem do 15. května běžného zdaňovacího období. Pokud stanovený termín nebude dodržen, nelze stanovit pro toto zdaňovací období daň paušální částkou.

(4) Z rozdílu mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji upravenými podle odstavce 2 se daň vypočte sazbou daně podle § 16. Vypočtená daň se dále sníží o předpokládanou slevu na dani podle § 35ba nebo o předpokládanou slevu na dani podle § 35c, uplatněnou poplatníkem v žádosti o stanovení daně paušální částkou podle odstavce 1. K předpokládanému nároku na uplatnění daňového bonusu podle § 35c se při stanovení daně paušální částkou nepřihlídně. Daň stanovená paušální částkou činí, i po snížení o uplatněné předpokládané slevy na dani podle § 35ba a 35c, nejméně 600 Kč za zdaňovací období.

(5) Dosáhne-li poplatník v průběhu zdaňovacího období příjmů z prodeje věci, která byla zahrnuta do obchodního majetku nebo jiných příjmů podle § 6, § 7 odst. 1 písm. d), § 7 odst. 2, § 8 až 10 v úhrnné výši přesahující 15 000 Kč za zdaňovací období, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně, než při stanovení daně paušální částkou předpokládal, je povinen po skončení zdaňovacího období podat řádné daňové priznání a výdaje z činnosti podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) uplatní v priznání ve výši, ze které správce daně vycházel při stanovení daně paušální částkou, a zaplacenou daň paušální částkou započte na výslednou daňovou povinnost. Podáním tohoto priznání se rozhodnutí o dani stanovené paušální částkou **v části vztahující se na zdaňovací období, za které bylo toto priznání podáno**, ruší. Správce daně může daň paušální částkou stanovit i na více zdaňovacích obdobích, nejdéle však na 3.

(6) Správce daně může zrušit rozhodnutím daň stanovenou podle odstavce 1 pro zdaňovací období následující po zdaňovacím období, v němž bylo zjištěno, že její výše neodpovídá příjmu z činnosti, ze které byla stanovena daň paušální částkou, nebo došlo ke změně podmínek uvedených v odstavci 1 rozhodných pro stanovení daně paušální částkou daně.

(7) O stanovení daně paušální částkou sepíše správce daně protokol o ústním jednání. Součástí protokolu je i rozhodnutí vyhlášené při jednání, které musí obsahovat zejména předpokládanou výši příjmů, předpokládanou výši výdajů, rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji upravenými podle odstavce 3, výši uplatněných částek podle § 15, výši slevy na dani podle § 35ba nebo slevy na dani podle § 35c, výši daně a zdaňovací období, kterého se týká. Jestliže poplatník s takto stanovenou daní souhlasí, nelze se proti tomuto vyhlášenému rozhodnutí odvolat; v případě jeho nesouhlasu nebude daň paušální částkou stanovena. Takto stanovená daň se již nevyměňuje platebním výměrem. Poplatník je povinen vést jednoduchou evidenci o výši dosažovaných příjmů, výši pohledávek a o hmotném majetku používaném pro výkon činnosti.

(8) Daň stanovená paušální částkou je splatná nejpozději do 15. prosince běžného zdaňovacího období.

§ 7b

Daňová evidence

(1) Daňovou evidenci se pro účely daní z příjmů rozumí evidenci pro účely stanovení základu daně a daně z příjmů. Tato evidenci obsahuje údaje o

- příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- majetku a dlužích.

(2) Pro obsahové vymezení složek majetku v daňové evidenci se použijí zvláštní právní předpisy o účetnictví,^{20b)} není-li dále stanoveno jinak.

(3) Pro ocenění majetku a dluhů v daňové evidenci se hmotný majetek oceňuje podle § 29, pohledávky se oceňují podle § 5. Ostatní majetek se oceňuje pořizovací cenou,³¹⁾ je-li pořízen úplatně, vlastními náklady,³¹⁾ je-li pořízen ve vlastní režii, nebo cenou určenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí u majetku nabytého bezúplatně. Dluhy se oceňují při vzniku jmenovitou hodnotou, při převzetí pořizovací cenou. Peněžní prostředky a cenniny se oceňují jejich jmenovitými hodnotami. Pořizovací cenou pozemku je cena včetně porostu, pokud se nejedná o pěstitelský celek trvalých porostů (§ 26), bez stavby na něm zřízené. Do pořizovací ceny majetku pořízeného formou finančního leasingu se zahrnou výdaje s jeho pořízením související, hrazené uživatelem. V případě úplatného pořízení majetku a dluhů, za jednu pořizovací cenu, se cena jednotlivých složek majetku stanoví v poměrné výši k ceně jednotlivých složek majetku oceněných podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} s výjimkou peněz, cenin, pohledávek a dluhů. Je-li v případě úplatného pořízení nemovitých a movitých věcí, majetkových práv, pohle-

dávěk a dluhů, rozdíl mezi pořizovací cenou a oceněním tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} zvýšeným o hodnotu peněz, cenin, pohledávek včetně daně z přidané hodnoty, a snížený o hodnotu dluhů, záporný, postupuje se obdobně jako v případě záporného oceňovacího rozdílu při koupi obchodního závodu (§ 23).

(4) Zjištění skutečného stavu zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů provede poplatník k poslednímu dni zdaňovacího období. O tomto zjištění provede zápis. O případné rozdíly upraví základ daně podle § 24 a 25.

(5) Poplatník je povinen uschovávat daňovou evidenci za všechna zdaňovací období, pro která neuplynula lhůta pro stanovení daně.

§ 7c

Zrušen.

§ 8

Příjmy z kapitálového majetku

(1) Příjmy z kapitálového majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 odst. 1 nebo § 7 odst. 1 písm. d), jsou

- a) podíl na zisku **obchodní korporace nebo podílového fondu, je-li v něm podíl představován cenným papírem**, a úroky z držby cenných papírů,
- b) podíl na zisku tichého společníka z účasti na podnikání,
- c) úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na účtu, který není podle podmínek toho, kdo účet vede, určen k podnikání,
- d) výnos z jednorázového vkladu a z vkladu jemu na roveň postaveného,
- e) dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem^{9a)}, dávky doplňkového penzijního spoření a z penzijního pojištění po snížení podle odstavce 6,
- f) plnění ze soukromého životního pojištění nebo jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, po snížení podle odstavce 7,
- g) úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů nebo zápůjček, úroky z prodlení, poplatků z prodlení, úroky z práva na dorovnání, úroky z vkladů na účtech neuvedených v písmeni c) s výjimkou podle § 7a a úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši členu obchodních korporací,
- h) úrokové a jiné výnosy z držby směn (např. diskont z částky směněnky, úrok ze směnečné sumy),
- i) plnění ze zisku svěřenského fondu **nebo rodinné fundace**.

(2) Za příjem z kapitálového majetku se dále považuje rozdíl mezi vyplacenou jmenovitou hodnotou dluhopisu včetně vkladního listu nebo vkladu jemu na roveň postaveného a emisním kurzem při jejich vydání; v případě předčasného zpětného odkupu se použije místo jmenovité hodnoty cena zpětného odkupu.

(3) Příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) až f) a i) a v odstavci 2 a úrokové příjmy a jiné výnosy z držby směnky vystavené bankou k zajištění pohledávky vzniklé z vkladu věřitele [odstavec 1 písm. h)], plynoucí ze zdrojů na území České republiky, jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36).

(4) Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a v odstavci 2 ze zdrojů v zahraničí, jsou nesnížené o výdaje základem daně (dílčím základem daně). Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 1 písm. e) a f) ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílčím základem daně).

(5) Úrokové příjmy z dluhopisů vydaných v zahraničí poplatníkem se sídlem v České republice nebo Českou republikou plynoucí poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 2 a příjmy uvedené v odstavci 1 písm. g) a h) nesnížené o výdaje jsou základem daně (dílčím základem daně), s výjimkou úroků a jiných výnosů ze směnky vystavené bankou k zajištění pohledávky vzniklé z vkladu věřitele, které jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36). U příjmu z úroků ze zápůjčky nebo úvěru je výdajem zaplacený úrok z částek použitých na poskytnutí zápůjčky nebo úvěru, a to až do výše příjmu.

(6) Dávka penzijního připojištění se státním příspěvkem se považuje za základ daně po snížení o zaplacené příspěvky a o státní příspěvky na penzijní připojištění. Dávka z penzijního pojištění se považuje za základ daně po snížení o zaplacené příspěvky a o státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření. Jde-li o penzi, rozloží se příspěvky na penzijní připojištění, státní příspěvky na penzijní připojištění, příspěvky na penzijní pojištění, příspěvky na doplňkové penzijní spoření a státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření na vymezené období pobírání penze. Jednorázové vyrovnání nebo odbytné z penzijního připojištění se státním příspěvkem se pro zjištění základu daně nesnižuje

o příspěvky zaplacené penzijní společnosti zaměstnavatelem za zaměstnance po 1. lednu 2000. Jednorázové plnění z penzijního pojištění nebo plnění vyplacené při předčasném zániku penzijního pojištění se pro zjištění základu daně nesnižuje o příspěvky zaplacené institucí penzijního pojištění zaměstnavatelem ve prospěch zaměstnance. Jednorázové vyrovnání nebo odbytné z doplňkového penzijního spoření se pro zjištění základu daně nesnižuje o příspěvky zaplacené penzijní společnosti zaměstnavatelem za zaměstnance, s výjimkou příspěvků na penzijní připojištění se státním příspěvkem zaplacených penzijnímu fondu zaměstnavatelem za zaměstnance před 1. lednem 2000 v případě, kdy došlo k převodu prostředků účastníka z penzijního připojištění se státním příspěvkem do doplňkového penzijního spoření účastníka, ze kterého je jednorázové vyrovnání nebo odbytné vypláceno.

(7) Plnění ze soukromého životního pojištění se považuje za základ daně po snížení o zaplacené pojistné. Jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, se považuje za základ daně po snížení o zaplacené pojistné ke dni výplaty, a to až do výše tohoto příjmu. Plynou-li jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy opakovaně v průběhu trvání pojistné smlouvy, nelze tento příjem snižovat o dříve uplatněné zaplacené pojistné. U plnění ve formě dohodnutého důchodu (penze) se považuje za základ daně plnění z pojištění snížené o zaplacené pojistné, rovnoměrně rozdělené na období pobírání důchodu. Plnění ze soukromého životního pojištění se pro zjištění základu daně nesnižuje o zaplacené pojistné, které bylo dříve uplatněno v souvislosti s jiným příjmem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy. Odkupné se pro zjištění základu daně snižuje o zaplacené pojistné s výjimkou pojistného, které bylo dříve uplatněno v souvislosti s jiným příjmem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy a s výjimkou **příspěvků** na pojistné za soukromé životní pojištění zaměstnance, které hradil zaměstnavatel za zaměstnance za jeho soukromé pojištění **po 1. lednu 2001 a které nebyly zdaněny z důvodu výplaty pojistného plnění ze soukromého životního pojištění, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo předčasného ukončení pojistné smlouvy před skončením doby 60 kalendářních měsíců od uzavření smlouvy nebo před rokem, ve kterém pojištění dosáhne 60 let.**

(8) Jedná-li se o příjem podle odstavce 1 nebo odstavce 2 plynoucí do společného jmění manželů ze zdroje, který je vložen do obchodního majetku jednoho z manželů, zdaňuje se jen u tohoto manžela. Jedná-li se o příjem podle odstavce 1 nebo 2 plynoucí do společného jmění manželů ze zdroje, který není vložen do obchodního majetku žádného z manželů, zdaňuje se jen u jednoho z nich.

§ 9

Příjmy z nájmu

(1) Příjmy z nájmu, pokud nejde o příjmy uvedené v § 6 až 8, jsou

- a) příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů,
- b) příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu podle § 10 odst. 1 písm. a).

(2) Příjmy podle odstavce 1, plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují jen u jednoho z nich.

(3) Základem daně (dílčím základem daně) jsou příjmy uvedené v odstavci 1 snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení (§ 5 odst. 2). Pro zjištění základu daně (dílčím základem daně) se použijí ustanovení § 23 až 33. Příjem z nájmu plynoucí poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 3 je, s výjimkou příjmů z nájmu nemovitých věcí nebo bytů, samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36).

(4) Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, může je uplatnit ve výši 30 % z příjmů podle odstavce 1, nejvýše však do částky **300 000 Kč**. Způsob uplatnění výdajů podle tohoto odstavce nelze zpětně měnit.

(5) Uplatní-li poplatník výdaje podle odstavce 4, jsou v částkách výdajů zahrnutý veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů z nájmu podle § 9. Poplatník, který uplatňuje výdaje podle odstavce 4, je povinen vždy vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s nájmem.

(6) Poplatníci mající příjmy z nájmu a uplatňující u těchto příjmů skutečné výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení vedou záznamy o příjmech a výdajích vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů v časovém sledu, evidenci hmotného majetku, který lze odpisovat, evidenci o tvorbě a použití rezervy na opravu hmotného majetku, pokud ji vytvářejí, evidenci o pohledávkách a dlužích ve zdaňovacím období, ve kterém dochází k ukončení nájmu, a mzdové listy, pokud vyplácejí mzdy. Pokud se však poplatníci rozhodnou vést účetnictví,

přestože k tomu nejsou podle účetních předpisů²⁰⁾ povinni, pak postupují podle těchto předpisů, budou-li takto postupovat po celé zdaňovací období, přitom se movitý i nemovitý majetek, o kterém je účtováno, nepovažuje za obchodní majetek ve smyslu daně z příjmů fyzických osob.

(7) Při pachtu obchodního závodu je příjmem propachtovatele, který nevede účetnictví, také

- a) hodnota pohledávek a dluhů, s výjimkou dluhů, jejichž úhrada by byla výdajem snižujícím základ daně, které přecházejí na pachtýře, není-li dohodnuta jejich úhrada. Je-li dohodnuta částečná úhrada pohledávek a dluhů, s výjimkou dluhů, jejichž úhrada by byla výdajem snižujícím základ daně, je příjmem jejich hodnota. Je-li dohodnuta úhrada pohledávek a dluhů, s výjimkou dluhů, jejichž úhrada by byla výdajem snižujícím základ daně, vyšší, než je jejich hodnota, je příjmem tato vyšší cena,
- b) neuhrazený rozdíl mezi hodnotou věci v obchodním závodu na začátku pachtu a jejich vyšší hodnotou při ukončení pachtu stanovenou podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ nebo podle údajů uvedených v účetnictví pachtýře, vedeném podle zvláštních právních předpisů.²⁰⁾

Základ daně se nebude zvyšovat dle tohoto ustanovení v případech, kdy bude z titulu operací popsanych v tomto ustanovení zvyšován na základě jiných ustanovení tohoto zákona. Pro účely tohoto ustanovení se nepoužije ustanovení § 23 odst. 13.

§ 10

Ostatní příjmy

(1) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, jsou zejména

- a) příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství, které nejsou provozovány podnikatelem, a příjmů z provozu výroben elektriny, ke kterému není vyžadována licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem,
- b) příjmy z **úplatného** převodu
  1. nemovité věci,
  2. cenného papíru a
  3. jiné věci,
- c) příjmy z převodu účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditisty na komanditní společnosti nebo z převodu družstevního podílu,
- d) příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví včetně práv autorských a práv příbuzných právu autorskému,
- e) přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- f) podíl
  1. člena obchodní korporace s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na likvidačním zůstatku, nebo
  2. majitele podílového listu z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu s výjimkou splnutí nebo sloučení podílového fondu,
- g) vypořádací podíl při zániku účasti člena v obchodní korporaci, s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti, podíl na majetku transformovaného družstva, vrácení emisního ázia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění,
- h) **výhry z hazardních her,**
- ch) výhry z reklamních soutěží a reklamních slosování, ceny z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ceny ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, anebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže,
- i) příjmy, které společník veřejné obchodní společnosti nebo komplementář komanditní společnosti obdrží v souvislosti s ukončením účasti na veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti od jiné osoby než od veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, v níž ukončil účast,
- j) příjmy z převodu jmění na společníka a příjmy z vypořádání podle zvláštního právního předpisu¹³⁾,
- k) příjem z jednorázové náhrady práv s povahou opakovaného plnění na základě ujednání mezi poškozeným a pojistitelem,
  - l) příjem z výměnky,
  - m) příjem obmyšleného ze svěřenského fondu,
  - n) bezúplatný příjem,
  - o) příjem z rozpuštění rezervního fondu vytvořeného ze zisku nebo z rozpuštění obdobného fondu.

(2) Příjmy podle odstavce 1, plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují u jednoho z nich; obdobně se postupuje u příjmů

plynoucích do společného jmění manželů. Příjmy plynoucí manželům z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku, se zdaňují u toho z manželů, který měl takový majetek nebo právo zahrnuty v obchodním majetku. U příjmů plynoucích z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku zemřelého manžela (manželky), které plynou pozůstalému manželovi (manželce), se k době uvedené v § 4 vztahující se k majetku nebo právu zahrnutým v obchodním majetku, nepřihlíží.

(3) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4 osvobozeny

- a) příjmy podle odstavce 1 písm. a), pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000 Kč; přitom příjmem poplatníka, kterému plyne příjem z chovu včel a u kterého nepřekročí ve zdaňovacím období počet včelstev 60, je částka 500 Kč na jedno včelstvo,

b) **výhry z**

1. **tomboly s herní jistinou do 100 000 Kč podle zákona upravujícího hazardní hry,**
2. **hazardní hry provozované na základě ohlášení podle zákona upravujícího hazardní hry, nebylo-li její provozování obecním úřadem zakázáno,**
3. **hazardní hry provozované na základě základního povolení podle zákona upravujícího hazardní hry, nebo**
4. **hazardní hry provozované na základě právních předpisů obdobných zákonu upravujícímu hazardní hry vydaných v členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor,**

c) bezúplatné příjmy

1. od příbuzného v linii přímé a v linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, **dítě manžela**, rodiče manžela nebo manžela rodičů,
2. od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku hospodářsky před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou,
3. obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2,
4. **poplatníka z jeho majetku, který vložil do rodinné fundace, nebo z majetku, který byl do rodinné fundace vložen osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2,**
5. nabyté příležitostně, pokud jejich úhrn od téhož poplatníka ve zdaňovacím období nepřevyšuje částku 15 000 Kč.

(4) Základem daně (dílním základem daně) je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Jsou-li výdaje spojené s jednotlivým druhem příjmu uvedeným v odstavci 1 vyšší než příjem, k rozdílu se nepřihlíží. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. ch) ze zdrojů v zahraničí, je základem daně (dílním základem daně) příjem snížený o výdaje. Jde-li o příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, lze výdaje uplatnit podle § 7 odst. 7 písm. a). Poplatník, který uplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7 písm. a), je povinen vždy vést záznamy o příjmech. Příjmy plynoucí ze splátek na základě uzavřené kupní smlouvy nebo ze zálohy na základě uzavřené smlouvy o budoucím prodeji nemovité věci, se zahrnou do dílního základu daně za zdaňovací období, ve kterém byly dosaženy. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. k), jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36).

(5) U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem cena, za kterou poplatník věc prokazatelně nabyt, a jde-li o věc nabytou bezúplatně, cena určená podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku (a) ke dni nabytí. Jde-li o hmotný majetek odpisovaný podle § 26 a následujících, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo sloužil k nájmu, je výdajem zůstatková cena podle § 29 odst. 2. Jde-li o věc získanou směnou nebo výhrou, vychází se z ceny podle zvláštního předpisu (a) (§ 3 odst. 3). Výdajem jsou též částky prokazatelně vynaložené na technické zhodnocení, opravu a údržbu věci, včetně dalších výdajů souvisejících s uskutečněním prodeje s výjimkou výdajů na osobní potřebu poplatníka. K hodnotě vlastní práce poplatníka na věci, kterou si sám vyrobil nebo vlastní prací zhodnotil, se při stanovení výdajů nepřihlíží. U příjmů z úplatného převodu cenných papírů lze kromě nabývací ceny akcie **nebo kmenového listu** a pořizovací ceny ostatních cenných papírů uplatnit i výdaje související s uskutečněním úplatného převodu a platby za obchodování na trhu s cennými papíry při pořízení cenných papírů. Výdaje, které převyšují příjmy podle odstavce 1 písm. b), c), f) a g) v tom zdaňovacím období, kdy poprvé plynou splátky nebo zálohy na prodej věci, na budoucí prodej

nemovitě věci nebo na prodej účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, podílu na základním kapitálu družstva nebo pohledávky podle § 33a zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, mohou být uplatněny v tomto zdaňovacím období až do výše tohoto příjmu. Jestliže příjem plyne i v dalších zdaňovacích obdobích, postupuje se obdobně, a to až do výše celkové částky, kterou lze podle tohoto ustanovení uplatnit. U příjmů z prodeje věci je výdajem daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená poplatníkem, a to i v případě zaplacení ručitelem. V případě prodeje věci ve společném jmění manželů je výdajem daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená kterýmkoliv z nich. U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem vrácená záloha, i když je vrácena v jiném zdaňovacím období. U příjmu plynoucího z odvolání daru je výdajem úhrada za zhodnocení daru.

(6) U příjmů podle odstavce 1 písm. c), f) a g) se za výdaj považuje nabývací cena podílu. Výdajem není podíl na majetku družstva převedený v rámci transformace družstev podle zvláštního předpisu¹³⁾ s výjimkou podílu nebo jeho části, který je náhradou podle zvláštních předpisů,²⁾ a s výjimkou dalšího podílu na majetku družstva,¹³⁾ je-li vydán ve věcném nebo nepeněžitém plnění. Při přeměně investičního fondu na otevřený podílový fond, při změně obhospodařovatele podílového fondu, při sloučení a splynutí podílových fondů a při sloučení, splynutí a rozdělení investičního fondu se za nabývací cenu akcie nebo podílového listu u téhož poplatníka považuje nabývací cena podílu na původním investičním fondu. U příjmů z převodu jmění na společníka se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů, převzaté dluhy, které byly následně uhrazeny, a uhrazené vypořádání, i když k uhrazení dojde v jiném zdaňovacím období než v tom, v němž plyne příjem z převodu jmění na společníka. U příjmů z vypořádání se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů.

(7) Důchod podle občanského zákoníku se považuje za základ daně (díleč základ daně) po snížení o částku pořizovací ceny rovnoměrně rozdělenou na období pobírání důchodu. Toto období se stanoví jako střední délka života účastníka podle demografických tabulek Českého statistického úřadu v době, kdy důchod začne poprvé pobírat.

(8) Příjmem podle odstavce 1 písm. f) a g) je také kladný rozdíl mezi oceněním majetku podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ a výši jeho hodnoty zachycené v účetnictví obchodní korporace při zániku členství v obchodní korporaci, pokud je podíl na likvidačním zůstatku nebo vypořádací podíl vypořádáván v nepeněžitelné formě. Pokud členovi obchodní korporace při zániku jeho účasti v ní vznikne vedle práva na vypořádací podíl v nepeněžitelné formě současně i dluh vůči obchodní korporaci, sníží se tento kladný rozdíl o výši dluhu. Příjmy podle odstavce 1 písm. f), g), ch) a o) s výjimkou příjmů z podílu na likvidačním zůstatku a vypořádacího podílu u společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti plynoucí ze zdrojů na území České republiky jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36). Plynou-li tyto příjmy ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílečím základem daně) podle § 5 odst. 2. Je-li v ceně z veřejné soutěže zahrnuta odměna za užití díla nebo výkonu, sníží se o částku připadající na tuto odměnu základ daně zdaňovaný zvláštní sazbou daně a tato částka se zahrne do příjmů uvedených v § 7. U poplatníků uvedených v § 2 odst. 2, u nichž je sportovní činnost činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, se považují přijaté ceny ze sportovních soutěží za příjmy podle § 7.

(9) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, jsou vždy

- a) plat prezidenta republiky a víceúčelová paušální náhrada výdajů spojených s výkonem jeho funkce podle zvláštního právního předpisu¹⁵⁾,
- b) renty a víceúčelová paušální náhrada poskytovaná bývalému prezidentu republiky podle zákona o zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce.

§ 11
Zrušen.

§ 12 Společné příjmy a výdaje

(1) Pokud nejsou společné výdaje související se společnými příjmy ze společnosti nebo ze společenství jmění rozděleny mezi poplatníky stejně jako společné příjmy, mohou poplatníci uplatnit výdaje pouze v prokázané výši.

(2) Pokud nejsou příjmy a výdaje rozděleny mezi spoluvlastníky podle spoluvlastnických podílů, mohou spoluvlastníci uplatnit výdaje pouze v prokázané výši.

(3) Příjmy a výdaje plynoucí poplatníkovi ze společenství jmění s výjimkou společenství jmění dědiců za dobu jeho trvání se zahrnují do zdaňovacího období, ve kterém společenství jmění zaniklo.

§ 13

Příjmy a výdaje spolupracujících osob

(1) Příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení při samostatné činnosti s výjimkou podílu společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti mohou být rozděleny mezi poplatníka a s ním spolupracující osoby, kterými se rozumí

- a) spolupracující manžel,
- b) spolupracující osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
- c) člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu.

(2) U spolupracujících osob musí být výše podílu na příjmech a výdajích stejná. Příjmy a výdaje se rozdělují tak, aby

- a) podíl příjmů a výdajů připadající na spolupracující osoby nečinil v úhrnu více než 30 % a
- b) částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, činila
  1. za zdaňovací období nejvýše 180 000 Kč a
  2. za každý započatý kalendářní měsíc spolupráce nejvýše 15 000 Kč.

(3) V případě, že je spolupracující osobou pouze manžel, se příjmy a výdaje rozdělují tak, aby

- a) podíl příjmů a výdajů připadající na manžela nečinil více než 50 % a
- b) částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, činila
  1. za zdaňovací období nejvýše 540 000 Kč a
  2. za každý započatý kalendářní měsíc spolupráce nejvýše 45 000 Kč.

(4) Příjmy a výdaje nelze rozdělovat

- a) na dítě, které nemá ukončenou povinnou školní docházku,
- b) na dítě v kalendářních měsících, ve kterých je na něj uplatňováno daňové zvýhodnění na vyživované dítě,
- c) na manžela, je-li na něj uplatněna sleva na manžela, a
- d) na a od poplatníka, který zemřel.

§ 13a, 14
Zrušeny.

§ 15

Nezdanitelná část základu daně

(1) Od základu daně lze odečíst hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého obcím, krajům, organizačním složkám státu, právníckým osobám se sídlem na území České republiky, jakož i právníckým osobám, které jsou pořadateli veřejných sbírek podle zvláštního zákona,^{14e)} a to na vědu a vzdělávání, výzkumné a vývojové účely, kulturu, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti, tělovýchovné a sportovní, a politickým stranám a politickým hnutím na jejich činnost, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky, které jsou poskytovateli zdravotních služeb nebo provozují školy a školská zařízení a zařízení pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo pro péči o jedince ohrožených druhů živočichů, na financování těchto zařízení, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky, které jsou poživateli invalidního důchodu nebo byly poživateli invalidního důchodu ke dni přiznání starobního důchodu nebo jsou nezletilými dětmi závislými na péči jiné osoby podle zvláštního právního předpisu^{4j)}, na zdravotnické prostředky^{14d)} nejvýše do částky nehrzené zdravotními pojišťovnami nebo na zvláštní pomůcky podle zákona upravujícího poskytování dávek osobám se zdravotním postižením nejvýše do částky nehrzené příspěvkem ze státního rozpočtu a na majetek usnadňující těmto osobám vzdělání a zařazení do zaměstnání, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky, které jsou poživateli invalidního důchodu, na rehabilitační a protetiké pomůcky, nehrzené zdravotními pojišťovnami, a na majetek usnadňující těmto osobám vzdělání a zařazení do zaměstnání, pokud úhrnná hodnota bezúplatných plnění ve zdaňovacím období přesáhne 2 % ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč. Obdobně se postupuje u bezúplatných plnění na financování odstraňování následků živelní pohromy, ke které došlo na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. V úhrnu lze odečíst nejvýše 15 % ze základu daně. Jako bezúplatné plnění na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve nebo jejich složek dárcem, kterému nebyla poskytnuta finanční úhrada výdajů spojených s odběrem krve nebo jejich složek podle zákona upravujícího specifické zdravotní služby, s vý-

jimkou úhrady prokázaných cestovních nákladů spojených s odběrem, oceňuje částkou 2 000 Kč a hodnota odběru orgánu od žijícího dárce se oceňuje částkou 20 000 Kč. Ustanovení tohoto odstavce se použije i pro bezúplatné plnění poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám se sídlem nebo bydlištěm na území jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky, pokud příjemce bezúplatného plnění a účel daru splňují podmínky stanovené tímto zákonem. Poskytnou-li bezúplatné plnění manželé ze společného jmění manželů, může odpočet uplatnit jeden z nich nebo oba poměrnou částí.

(2) Bezúplatné plnění poskytnuté veřejnou obchodní společností nebo komanditní společností se posuzuje jako bezúplatné plnění poskytnuté jednotlivými společníky veřejné obchodní společnosti nebo komplementáři komanditní společnosti a rozdělují se stejně jako základ daně podle § 7 odst. 4 nebo 5.

(3) Od základu daně se odečte částka, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, 4a) úrokům z hypotečního úvěru poskytnutého bankou, sníženým o státní příspěvek poskytnutý podle zvláštních právních předpisů, jakož i úvěru poskytnutého stavební spořitelnou,⁵⁶⁾ bankou¹⁰⁹⁾ anebo zahraniční bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem, a použitým poplatníkem na financování bytových potřeb, pokud se nejedná o bytovou výstavbu, údržbu ani o změnu stavby bytového domu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, prováděnou v rámci činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo pro účely nájmu. Bytovými potřebami pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) výstavba bytového domu, rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, nebo změna stavby,
- b) koupě pozemku za předpokladu, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby podle písmene a) do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy nebo koupě pozemku v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedené v písmenu c),
- c) koupě
  1. bytového domu,
  2. rodinného domu,
  3. rozestavěné stavby bytového domu nebo rodinného domu,
  4. jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
- d) splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu,
- e) údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytu v nájmu nebo v užívání nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
- f) vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinného domu nebo bytového domu,
- g) úhrada za převod podílu v obchodní korporaci jejím členem uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu,
- h) splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g), pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby.

Použije-li se nebo používá-li se bytová potřeba podle písmen a) až h) nebo její část k činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a nebo k nájmu, lze odečíst úroků po dobu užívání bytové potřeby k uvedeným účelům uplatnit pouze v poměrné výši.

(4) V případě, že účastníky smlouvy o úvěru na financování bytové potřeby je více zletilých osob, uplatní odpočet buď jedna z nich, anebo každá z nich, a to rovným dílem. Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. a) až c) a e), může být základ daně snížen pouze ve zdaňovacím období, po jehož celou dobu poplatník předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. a) až c) vlastnil a předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. a), c) a e) užíval k vlastnímu trvalému bydlení nebo trvalému bydlení druhého z manželů, potomků, rodičů nebo prarodičů obou manželů po splnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem pro užívání staveb⁶³⁾. Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. b), u něhož nebude splněna podmínka zahájení výstavby bytové potřeby do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy, nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl v příslušných letech z důvodu zaplacených

úroků z úvěrů základ daně snížen. V roce nabytí vlastnictví však stačí, jestliže předmět bytové potřeby poplatník vlastnil ke konci zdaňovacího období. Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. d), f), g), může být základ daně snížen pouze ve zdaňovacím období, kdy poplatník byt v nájmu nebo v užívání, jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinný dům nebo bytový dům získaný podle odstavce 3 písm. d), f), g) užíval k vlastnímu trvalému bydlení nebo k trvalému bydlení druhého z manželů, potomků, rodičů nebo prarodičů obou manželů. Úhrnná částka úroků, o které se snižuje základ daně podle odstavce 3 ze všech úvěrů poplatníků v téže společně hospodářící domácnosti, nesmí překročit 300 000 Kč. Při placení úroků jen po část roku nesmí uplatňovaná částka překročit jednu dvanáctinu této maximální částky za každý měsíc placení úroků.

(5) Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše **24 000 Kč** zaplacený poplatníkem na jeho

- a) penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu **částí měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek,**
- b) penzijní pojištění podle smlouvy o penzijním pojištění uzavřené mezi poplatníkem a institucí penzijního pojištění nebo na základě jinak sjednané účasti poplatníka na penzijním pojištění u instituce penzijního pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní pojištění na zdaňovací období, nebo
- c) doplňkové penzijní spoření podle smlouvy o doplňkovém penzijním spoření uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná **části měsíčních příspěvků, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek;** v případě převodu prostředků účastníka z transformovaného fondu do účastnických fondů lze odečíst částku, která se rovná součtu **částí měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na část zdaňovacího období a částí měsíčních příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho doplňkové penzijní spoření na navazující část zdaňovacího období, které v jednotlivých kalendářních měsících zdaňovacího období přesáhly výši, od které náleží maximální státní příspěvek.**

Pokud poplatníkovi jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření zaniklo bez nároku na penzi, jednorázově vyrovnání nebo jednorázové plnění z penzijního pojištění a současně bylo poplatníkovi vyplaceno odbytné nebo jiné plnění související se zánikem penzijního pojištění, nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k tomuto zániku došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v uplynulých deseti letech z důvodu zaplacených příspěvků na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření základ daně snížen.

(6) Od základu daně za zdaňovací období lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na jeho soukromé životní pojištění podle pojistné smlouvy uzavřené mezi poplatníkem jako pojistníkem a pojištěným v jedné osobě a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zvláštního právního předpisu, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, za předpokladu, že výplata pojistného plnění (důchodu nebo jednorázového plnění) v pojistné smlouvě sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník věku 60 let a že podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, a u pojistné smlouvy s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití navíc za předpokladu, že pojistná smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou od 5 do 15 let včetně má sjednanou pojistnou částku alespoň na 40 000 Kč a pojistná smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou nad 15 let má sjednanou pojistnou částku alespoň na 70 000 Kč. U důchodového pojištění se za sjednanou pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití. V případě jednorázového pojistného se zaplacené pojistné poměrně rozpočítá na zdaňovací období podle délky trvání pojištění s přesností na dny. Maximální částka, kterou lze odečíst za zdaňovací období, činí v úhrnu **24 000 Kč**, a to i v případě, že poplatník má uzavřeno více smluv s více